

Dvojmesačník, júl – august 2019

Trenčín región ^{M/IV}

číslo 4
ročník 4

Prázdniny s bicyklom

**Ako stráviť
leto na dvoch
kolesách**

strana 12 – 13

KOCR

**Striebro
pre naše noviny**

strana 3

Turistická polícia

Za Jankom na vršok

strana 6 – 7

Na konci kraja

**Pozvánka
pre pána Štepku**

strana 9 – 11

Leto doma?!

Aj tento rok prišlo leto o niečo skôr, čo mnohých prinútilo zamyslieť sa, ako prežijú tohtoročné prázdninové obdobie. Kto si objednal dovolenku počas „first moment“, začína sa pomaly baliť a netrpezlivo čaká na letenky. Iní listujú v ponukách „last minute“ a ďalší si plánujú cesty po blízkom okolí. Možností je veľa. Dva mesiace prázdnin sa však dajú krásne prežiť aj u nás v kraji. Aj v dvojmesačníku, ktorý práve držíte v ruke, nájdete niekoľko tipov na výlety a zážitky. A je úplne jedno, či máte chuť športovať, spoznávať históriu, alebo si radi užijete kultúru. V Trenčianskom kraji nájdete z každého niečo. Keď si prelistujete aktuálny Trenčín región, pravdepodobne pôjde-

te skontrolovať stav svojho dvojkolesového tátoša. A spravíte dobre. Dofúkajte kolesá a vyberte sa spoznať kút kraja, kde ste doteraz neboli. Zvezte sa cyklobusom, vyskúšajte nové cyklotrasy. Aspoň malý cyklovýlet si určite doprajem aj ja. Budem rád, ak nám na redakčný mail redakcia@trenclinregion.sk počas leta pošlete svoje dovolenkové fotografie a postrehy z Trenčianskeho kraja. Sám som zvedavý na mozaiku nápadov a tipov, ktoré z našich – vašich potuliek poskladáme. Prajem vám krásne leto.

Rado Stoklasa,
šéfredaktor

Náš región v poľských televíziách

Blízky jazyk, blízka krajina aj nátura. Len pár dôvodov, prečo by poľskí turisti mali prekročiť hranice a prísť na návštevu aj do nášho kraja.

Čo všetko ich tu čaká, na čo sa môžu tešiť, kde sa dobre najedia, zabavia aj osviežia – desať minút tipov, ako

prežiť niekoľko dní v Trenčianskom kraji, prišli nakrútiť poľskí redaktori priamo „na miesto činu“. Video sa stalo súčasťou poľskej relácie „Turystyczna Jazda“, ktorú si mohli diváci pozrieť na kanáloch TVP Krakow, TVP 3 a TVP Polonia.

Do vysielania sa dostali výnimoč-

né zábery Bojnického zámku, areálu sokoliarov, vyhliadky „Čajka v oblakoch“ či kúpeľných priestorov v Nimnici, kúpeľného domu KRYM v Trenčianskych Tepliciach a Hammammu. Televízny štáb nahliadol aj do interiéru obľúbeného trenčianskoteplického Domčeka na strome. Poliaci nevynechali cyklomaratón v Dohňanoch, kde sa presvedčili, že sme skutočným cykloregiómom. Obísť nemohli ani krásy Trenčianskeho hradu a kultúry aj duchovna sa nadýchali na pútnickej hore Butkov v Ladcoch.

„Natočenie desaťminútovej relácie pre tri poľské televízie je iniciatíva, vďaka ktorej by sme chceli docieľiť zvýšenie návštevnosti a povedomia o Trenčianskom kraji aj u turistov z Poľska. V prípade úspešnosti a záujmu nie je vylúčené, že by sme v budúcnosti natočili aj pokračovanie, a teda ďalšiu časť,“ povedala výkonná riaditeľka KOČR Trenčín región Eva Frývaldská.

(gab)

Pohľadnica, čo sa do schránky nezmestí

Ak bývate na Trenčianskej ulici (kdekoľvek na Slovensku), pravdepodobne vám v blízkej budúcnosti príde pohľadnica. Táto sa nezmestí do schránky ani sa nepokrčí. Je totiž vyrobená z dreva a keď pôjdete okolo nej, môžete si na ňu aj sadnúť. KOČR Trenčín región postupne posielala do miest v kraji a neskôr aj do tých vzdialenejších túto jedinečnú pozvánku do našich turistických destinácií. „Mnohí obyvatelia regiónu tieto pamiatky navštívili ešte ako deti, no v súčasnosti sú lokality zmodernizované, koná sa tu množstvo podujatí, preto sa ich oplatí vidieť opakovane a aj viackrát za život,“ konštatoval predseda KOČR Trenčín región Juraj Gerlici.

Zadná strana lavičky je pohľadnica s obrázkom a zároveň tipom na návštevu či na výlet. Ide o tri najnavštevovanejšie a najatraktívnejšie miesta kraja. Obyva-

telia Nového Mesta nad Váhom dostali pohľadnicu z Bojnického zámku, Púchovčania z Trenčianskeho hradu a Novodubničanom doručili pohľadnicu z mohyly M. R. Štefánika. „Grafický vizuál sme prideliť podľa vzdialenosti pamiatok od konkrétneho miesta tak, aby cesta autom netrvala viac než hodinu. Krajanom tak pútavo a na viditeľnom mieste ukazujeme, že pamiatky majú na dosah ruky,“ doplnil Gerlici. Na bočnej

strane lavičky je QR kód, ktorý vás po odídení mobilom prelinkuje na web www.trencinregion.sk a konkrétne na zvukovú nahrávku o danej pamiatke. Tá prezentuje informácie o atraktívnych miestach trenčianskeho regiónu, krajinných zaujímavostiach či histórii. Pri výrobe lavičiek majstri nepoužili žiadnu chémiu a grafiku tlačili priamo na drevo ekologicky neškodnými farbami.

(gab)

Po sérii medzinárodných výstav sa KOCR Trenčín región predstavila aj na domácej pôde. Výstavnisko Expo Center v Trenčíne hostilo zástupcov turizmu, na ktorom naša Krajská organizácia cestovného ruchu nemohla chýbať.

Na výstave Region Tour Expo 2019 sa Trenčín prezentoval ako hokejový región. Práve v hokejovom klube Dukla Trenčín vyrástlo najviac úspešných hokejových hráčov, ktorí hrajú aj v NHL, na čo by sme radi upriamili pozornosť a spravili z hokeja fenomén, ktorý bude lákať turistov do Trenčianskeho kraja,“ ozrejmla výkonná riaditeľka KOCR Trenčín región Eva Frývaldská. Hokejovú atmosféru doplnila možnosť zastrepať si na bránku a porovnať si tak streleckú mušku aj s profesionálmi. Výstavný stánok lemovali originály dresov hokejových hviezd. A keďže sme hokejovým

Trenčín je aj hokejový

regiónom, nemohli chýbať ani samotní hokejisti. Branko Radivojevič s Milanom Bartovičom neváhali a neodmietli autogramiádu či fotenie s fanúšikmi.

Tematiku hokejového regiónu podčiarkla prezentácia Hokejovej akadémie, za ktorou stojí

Trenčianska župa a Slovenský zväz ľadového hokeja. „Stredná športová škola Trenčín bude od 1. septembra v rámci Hokejovej akadémie vychovávať a vzdelávať nádejných hokejistov. Pevne verím, že o pár rokov tento pilotný projekt prinesie novú zlatú

generáciu chlapcov hokejistov,“ uviedol trenčiansky župan Jaroslav Baška.

Výstava regionálneho cestovného ruchu Region Tour Expo 2019 však bola aj o cyklotrasách a množstve tipov na výlety od hornej Nitry až po myjavské kopanice či Považie. Svetlo sveta uzrela aj nová cyklomapa, ktorú „pokrstili“ hokejovými odznakmi. Okolie stánku Trenčín región obklopovala dobrá nálada, o ktorú sa postarali tanečné talenty z AURA DANCE Trenčín, a tiež vôňa kvalitných regionálnych mäsových pochúťok, ktoré pripravilo Poľnohospodárske družstvo „Brezina“ Pravotice. Vône sa však šírili zo všetkých kútov výstavniska. Regionálny turizmus totiž sprevádzala aj kulinárska výstava slovenských produktov Chuť Slovenska a doslova čerešničkou na torte bola celoslovenská výstavná súťaž Torta a svet pečenia. (gab)

Striebro pre naše noviny

Ceny prestížnej novinárskej súťaže „Podnikové médium roka 2018“ sú rozdané. Stalo sa tak vo štvrtok 23. mája v priestoroch bratislavského hotela Devín.

Do 16. ročníka mohli súťažné práce prihlasovať agentúry, firmy, ale aj štátne a mimovládne organizácie, ktoré posudzovala 5-členná odborná porota v 15 kategóriách. Krajská organizácia cestovného ruchu (KOCR) Trenčín región sa o priazeň uchádzala s dvojmesačníkom Trenčín región.

V konkurencii významných spoločností zo súkromného i verejného sektora (Kaufland, Lidl, Billa, Henkel, Národná diaľničná spoločnosť a iné) dvojmesačník Trenčín región opäť zabodoval. Po

minuloročnom 3. mieste v kategórii Podnikové noviny poskočil v hodnotení ešte o stupienok vyššie. Na prvom mieste sa umiestnili Podnikové noviny Team: Východoslovenská energetika, na tretej priečke noviny My sme Retic.

Slávnostnú atmosféru galavačera a odovzdávania cien dotvorili speváčka Lucia Lužinská, operná nádej a víťazka Medzinárodnej speváckej súťaže Antonína Dvořáka v Karlových Varoch Linda Mellenová, ale aj Tereza Čikošová, ktorá očarila porotcov v súťaži The Voice. Za dvojmesačník Trenčín región prevzal cenu za 2. miesto šéfredaktor Radovan Stoklasa. „Teší ma, že sme po roku opäť zaujali odbornú porotu, za čo patrí vďaka celému redakčnému tímu, prispie-

vateľom, ale aj našim čitateľom. Je to zároveň výzva, aby sme robili našu prácu minimálne tak kvalitne ako doteraz. Naše noviny prichádzajú pravidelne do vyše 110 000 domácností. Mapujú cestovný ruch v regióne, ktorý je mimoriadne bohatý na históriu, tradície, osobnosti. Trenčiansky kraj sa má čím pochváliť, vďaka aktivitám KOCR sa tu stále niečo deje a my sa to snažíme netradičnou formou ponúknuť čitateľom. Spoločne objavujeme, čo okolo nás je, a pritom

o tom ani nevieme.“

Radosť z vylepšenia minuloročnej bronzovej priečky neskrýval aj Juraj Gerlici, predseda KOCR Trenčín región. „Dvojmesačník Trenčín región sa teší veľkej obľube u čitateľskej základne. Pravidelne dostávame listy od našich čitateľov, ktorí pozitívne hodnotia najmä pestrý a pútavý obsah našich novín. Ocenenie v súťaži Podnikové médium roka si veľmi vážime. Je dôkazom, že kvalitnú prácu nášho redakčného tímu si všimla aj odborná verejnosť.“

(mib)

Dolina s nádychom folklóru

Symbolom hornej Nitry sa stalo baníctvo, ktoré je v poslednej dobe často skloňovanou témou. V tejto časti Trenčianskej župy bezpochyby dominuje ťažobný priemysel, v menších obciach však nezabúdajú ani na dedičstvo našich predkov. Obce, ktoré ležia v Pravnianskej doline, sú strediskom jedinečnej kultúry. Prostredníctvom nej prezentujú dnešnej generácii svoj originálny folklór, zvyky aj majstrovstvo zručných remeselníkov.

Pravnianska dolina sa rozprestiera od Prievidze až po hranice so Žilinským samosprávnym krajom. Jednotlivé obce ležia v severnej časti Hornonitrianskej kotliny, ktorá sa tiahne po oboch stranách horného toku rieky Nitry. Centrom doliny je obec Nitrianske Pravno, ktoré sa až do roku 1948 volalo Deutschproben.

Celý región je úzko spätý s nemeckou kolonizáciou. Už v 11. storočí sem prichádzali baníci, remeselníci, ale aj obchodníci, rytieri či mnísi z nemeckých území. Hlavná vlna zasiahla hornú Nitru po tatárskom vpáde, teda v 13. až 14. storočí. Územie od Kremnice až po Nitrianske Pravno dostalo názov Hauerland. Ponúkalo nielen bohaté lesy vhodné na kľúčovanie, ale aj ložiská zlata. Nemci žijúci v tomto kraji majú dnes prívlastok karpatskí. Obce, ktoré tvoria Pravniansku dolinu, sa každý rok dostávajú do po-

Predstavujeme PRAVNIANSKU DOLINU

vedomia verejnosti prostredníctvom viacerých folklórnych podujatí. Medzi tie najznámejšie patria Zimné slávnosti Hornonitria. Tradícia siedmich festivalov v jednotlivých dedinách trvá od roku 2003 a predstavuje to najlepšie z lokálnej folklórnej dielne. V septembri tento región zase oslavuje Deň obci Pravnianskej doli-

ny, ktorý ponúka nielen bohatý kultúrny program, ale aj rôzne lokálne špeciality.

Nie sú to však len folklórne tradície, pre ktoré sa oplatí tento región navštíviť. V obciach Pravnianskej doliny sa nachádza taktiež množstvo historických stavieb, kaplniek či pamätníkov, ktoré by ste pri potulkách dolinou ne-

mali prehliadnuť. Medzi najvýznamnejšie pamiatky horného Ponitria patrí Kostol sv. Mikuláša biskupa v Porube. Postavili ho na prelome 13. a 14. storočia a v minulosti ho obkolesovala priekopa s vodou. Kostol zdobia nádherné gotické nástenné maľby, z ktorých najviac púta pozornosť obraz archanjela Michaela vážiaceho duše. Rady domov v Nitrianskom Pravne sa zase typovo zhodujú s architektúrou Spiša, pod svojimi fasádami ukrývajú gotické jadrá a renesančné klenby.

Rodák z Nedožier do zoznamu UNESCO?

V rámci vtedajšej Európy patril medzi popredných predstaviteľov humanizmu a renesancie.

Keďže vo svojom rodisku nenašiel dostatočné možnosti a uplatnenie, pôsobil v Čechách a stal sa tvorcom prvej systematickej gramatiky českého jazyka. Život Vavrinca Benedikta z Nedožier (1555 – 1615) bol previazaný so školstvom. Nebol však len usilovným študentom, ktorý získaval všestranné vedomosti. On sám ho pomáhal formovať. Jeho odkaz je zachovaný v názve jeho rodnej obce aj gymnázia v Prievidzi.

Meno Nedožerského je spojené s prievidzským gymnáziom od roku 1965. „Vašej škole sa čestný názov udeľuje za dosiahnuté veľmi dobré výchovno-vzdelávacie výsledky pri príležitosti osláv 350. výročia Vavrinca Benedikta Nedožerského a otvorenia novej školskej budovy v presvedčení, že škola vynaloží aj naďalej všetko úsilie na neustále zvyšovanie úrovne výchovno-vzdelávacej práce, a tým nové úspechy v komunistickej výchove mládeže,“ zacitovala z vtedajšieho dekrétu riaditeľka školy Eleonóra Porubcová. Podľa nej dostala ško-

la meno po Nedožerskom vďaka blízkosti jeho rodiska, ale aj preto, že Vavrinec chodil v Prievidzi do školy – hoci samotné gymnázium to nebolo.

Úspešná prievidzská škola, ktorá tento rok oslavuje 100 rokov od svojho založenia, nezabúda ani na svojho patróna. „Mali sme tu nedávno ministerstvo zahraničných vecí, ktoré malo výstavu o slovenských osobnostiach zaradených do zoznamu UNESCO. Pri tejto príležitosti sme sa rozhodli, že do konca roka pripravíme návrh, aby medzi ne patril aj Vavrinec Benedikt. Bol totiž rektorom Karlovej univerzity v Prahe, čo bola najväčšia vysoká škola v tejto časti Európy,“ povedala Porubcová.

Do Kláčna láka vodopád i Klák

Dedinka obklopená horami ponúka to, čo už v rušných mestách len tak ľahko nenájdete – úžasný pokoj. Ak ste fanúšikom turistiky, je pre vás Kláčno tou

šesť kilometrov. Turistickým chodníkom sa z nej dostanete na Klák, z ktorého budete mať ten najkrajší výhľad na hornú Nitru. Pod jeho vrcholom sa navyše nachádza Klácky

ňom Kláku navyše vedie vyhľadávaný značkovaný turistický chodník označovaný aj ako „Cesta hrdinov SNP“.

Okolité príroda je pre mnohých obrovským lákadlom, spoznávajú ju turisti i cyklisti. V obci sa navyše nachádza aj škola v prírode, ktorú kedysi spravoval Trenčiansky samosprávny kraj. Dnes má jej prevádzku v rukách súkromník. „O celý areál je dobre postarané, pre obec je takéto zariadenie určite pridanou hodnotou,“ myslí si starosta. Zariadenie disponuje zhruba 150 lôžkami, vlastnou kuchyňou aj jedálňou. Nachádza sa tu tiež telocvičňa, futbalové ihrisko či posilňovňa. Okrem škôl v prírode je tento areál určený aj pre jednotlivcov a kolektívy. V katastri obce objavíte aj ďalšiu zaujímavosť – pod vrchom Revňan pramení rieka Nitra. Počas svojej púte cez Slovensko priberá množstvo prítokov a pri obci Komoča v okrese Nové Zámky sa vlieva do Váhu.

správnou voľbou. Podhorská obec je ideálnym štartom pre dlhšie túry aj kratšie vychádzky, ktoré vás odmenia nádhernými výhľadmi na celú dolinu.

Samotná obec patrí v okrese Prievidza medzi tie najdlhšie – má zhruba

vodopád. „Autom sa dá tiež prejsť na Fačkovské sedlo, ktoré je turisticky najnavštevovanejšie v našom regióne. Je to východiskový bod pre turistiku na vrchol Kláku, ktorý je takou našou dominantou,“ hovorí starosta Kláčna Jozef Ďuriš. Hrebe-

Malinová je srdcovka

Viac ako štyri desaťročia mapoval dianie na hornej Nitre ako novinár. Jeho srdcovou záležitosťou sa stala Malinová, kde dnes žije spoločne s manželkou. O obci na juho-východných svahoch Strážovských vrchov napísal množstvo článkov a preslávil ju po celom Slovensku.

Pavol Remiaš pochádza z Hlohovca, osud ho však zavial na hornú Nitru, kde pracoval ako baník. Neskôr sa stal redaktorom v krajskom denníku a následne redaktorom TASR. „Nikdy som nepočítal, koľko rôznych článkov, spravodajských materiálov alebo reportáží som o Malinovej a jej obyvateľoch napísal. No ročne ich bolo niekedy aj 20. Ako redaktor TASR som sa popri suchej spravodajčine vždy zameriaval na takzvané TOP správy, teda rôzne zaujímavosti o ľuďoch, udalostiach,“ uviedol Pavol Remiaš. Svojimi článkami zaujal široké publikum. Čitatelia sa vďaka jeho

práci mohli dozvedieť o zlatokopoch nad Malinovou, rekonštrukcii a výstupoch na partizánsky bunker, ale aj o hovoriacom krkavcovi či tvrdej práci tamojších baníkov. Na tú sa zameriaval aj vo svojich dvoch knihách s názvom Zdar Boh, baníci! „Ked' som sa do

zdroj: malinova.sk

bývalého Cachu nast'ahoval, zistil som mnoho ďalších zaujímavostí z histórie aj o udržiavaní tradícií. Ako som zvyknutý, dokumentoval som všetky spoločenské, kultúrne aj športové podujatia, ktorých

je dostatok,“ doplnil Remiaš. Aj vďaka informáciám, ktoré zverejnil, si Malinová všimla verejnosť a tá získala titul Naj dedinka Slovenska.

Ďalšou vášňou Pavla Remiaša je hubárčenie. V podhorskej dedinke založil spolu s ďalšími nadšencami tradíciu hubárskych výstav, ktorých je na Slovensku ako šafranu. „Malinová je skutočne za-

ujímavá dedinka s iniciatívnymi ľuďmi. Stále tu objavujem nové a nové témy, o ktorých sa oplatí napísať,“ uzavrel Remiaš.

dvojstranu pripravila: (bas)

ABECEDA

Folklor

- Súbor kultúrnych javov, ktoré majú ústnu, hudobnú či tanečnú podobu. Samotné slovo folklor zaviedol v roku 1846 anglický bádateľ W. J. Thoms. Išlo o označenie ľudovej tradície, pričom „folk“ znamená ľud a „lore“ zase tradíciu, kultúrne dedičstvo.

Hauerland

- Ide o územia na strednom Slovensku, kde žila početná nemecká menšina. Centrá sa nachádzali v Kremnici, Nitrianskom Pravne či v Handlovej. Ešte na prelome 19. a 20. storočia tu žilo viac ako 200 000 Nemcov, po deportáciách v roku 1945 klesol ich počet na 40 000, na začiatku 90. rokov ich bolo len 1 500.

Novinár

- Človek pôsobiaci v médiách, ktorý pracuje pre noviny, internetový portál, tlačovú agentúru, rozhlas alebo televíziu. Táto profesia sa začala formovať v 17. storočí. Prvým slovenským novinárom bol Matej Bel, tým profesionálnym Daniel Gabriel Lichard, ktorý mal počas života napísať viac ako 5000 článkov.

Škola v prírode

- Vytrhnutie z bežnej školskej rutiny, vytváranie nových priateľstiev, ale aj spoznávanie okolitej krajiny. Školy v prírode boli v minulosti mimoriadne obľúbené a pre žiakov boli často nezabudnuteľným zážitkom. Ich počet na Slovensku však klesá, dnes majú ich správu v rukách najmä súkromníci.

Vavrinec Benedikt Nedožerský

- Všestranný vedec, umelec, pedagóg, rektor Karlovej univerzity. Dobre poznal problémy vtedajšieho školstva. Návrh na jeho zmenu rozobral v knihe Vnútorňa sústava školská, kde písal aj o potrebe výučby v materinskom jazyku. Jeho Česká gramatika sa zase stala na takmer 200 rokov najpoužívanejším jazykovedným dielom v českých krajinách.

Zlato

- Chemický prvok so značkou Au. Zlato sa ťažilo aj na hornej Nitre, zrejme druhé najväčšie rýžoviská sa nachádzali neďaleko obcí Malinová a Chvojnica. Podľa niektorých zdrojov sa z miestnych rozsypanov vyryžovalo 500 – 1890 kilogramov tohto vzácného kovu.

Za Jankom na vršok

Nad otvorenou mapou dumáme, na ktorý kút trenčianskeho regiónu padne tentoraz „podozrenie“ z dobrého turistického zážitku. Našu pozornosť upútajú Strážovské vrchy, konkrétnejšie Rokošské predhorie. Vraj patrí medzi pokojnejšie horské oblasti, výnimku však tvorí atraktívna lokalita Uhrovského hradu či Jankov vršok. V rámci ďalšieho dielu turistickej polície sa pozrieme na zúbok práve tejto lokality.

TURISTICKÁ POLÍCIA

Stačí absolvovať cestu dlhú 35 kilometrov z hlavného mesta trenčianskeho regiónu či 8 kilometrov z Bánoviec nad Bebravou a ste v Uhrovci. V malebnej rázovitej obci, možno s prívlastkom stredisková, prepletenej riekou Radiša a opradenej bohatou históriou. Sem patrí aj Jankov vršok, súčasť katastra obce.

Jankov vršok týčiaci sa v nadmorskej výške 533 metrov nad morom je od roku 1993 vyhlásenou prírodnou rezerváciou s piatym stupňom ochrany prírody. Už tento fakt naznačuje, že o rozmanitosť prírodných krás v oblasti nebude núdza. Z Uhrovca vás sem privedie turi-

stická trasa s červeným značením a za necelú hodinku sa môžete kochať pohľadom na 15 metrov vysoký pamätník venovaný partizánom padlým počas druhej svetovej vojny. Vedie sem aj kľukatá asfaltová cesta, a tak bez námahy autom alebo s trochou potu na bicykli tak či tak dorazíte do cieľa. Ak ste v oblasti prvýkrát, pohľad na majestátnu mohylu vás isto zasiahne. Spolu s panoramatickým výhľadom do širšieho okolia tu nájdete i symbolické hroby partizánov či prírodný amfiteáter využívaný pri

spomienkových akciách. Okrem toho sa tu pravidelne organizujú augustové oslavy výročia SNP.

Kúsok pod mohylou leží areál s hotelom Partizán, turistickou ubytovňou a veľkým priestorom, kde sa počas letných mesiacov konajú rôzne kultúrne akcie. Lákadlom tohto leta môže byť napríklad tretí ročník hudobného podujatia s názvom Jankov vršok žije!, ktoré tu rozprúdi náladu 10. augusta. Známe sú aj motoristické či cyklistické preteky, organizujú sa tu letné tábory, a tak sa zdá, že august

na vršku bude naozaj programovo pestrý. Po novom by mal byť hotel Partizán otvorený celoročne, dá sa tu ubytovať i občerstviť v reštaurácii. Toto miesto má veľký potenciál a bohatú históriu, potrebovalo by však slušnú finančnú injekciu. Stavby už majú čo-to za sebou a okolie by si rovnako zaslúžilo „osviežiť farby“. Majiteľ hotela má viacero plánov, držíme mu palce a veríme, že sa mu podarí areál patrične zveľadiť.

Počas druhej svetovej vojny v tejto oblasti zažila ťažké časy partizánska brigáda Jána Žižku. Kúsok pod hotelom vás turistické smerovníky navedú k bunkrom z tohto obdobia. Podľa informácií na jednom z nich tu dňa 13. februára 1945 nacisti zaživa upálili sedem zranených a omrznutých partizánov. Bunkre boli zrekonštruované, dnes sú až na jeden uzamknuté a padajú do zabudnutia. Smutný príbeh minulosti sa tu akoby šíri vzduchom a „zimomrivej“ emócií dodáva na intenzite.

Kdeže sa vzal ten Janko?

K lokalite Jankovho vršku sa viažu aj miestne historické povesti spájané s menom zbojníka z Jánošíkovej družiny. Istý zbojník, Janko – jeho

meno bolo, vraj pred popravou na šibenici v Trenčíne prezradil miesto zakopaného Jánošíkovho pokladu. Asi už tušíte, kde sa toto miesto nachádzalo, a preto vršok nad Uhrovcom pomenovali na jeho počesť. Čo je na tom pravdy sa už asi nedozvieme, no takto nejako sa príbeh v miestnych „kuloároch“ traduje.

Turistické méty

Vráťme sa však k potulkám po okolitých kopcoch. Čo zaujímavé nám lokalita ponúka? Turistický hrb pri hoteli vás zorientuje a napovie, kam a po akej značke sa ďalej vybrať. Minimálne na Holý vrch, zhruba 45 minút po červenej značke, to zvládne každý výletník. Za zmienku v tomto bode jednoznačne stojí odbočka na modré značenie – smer Uhrovský hrad. Trasu možno ukončiť v Uhrovskom Podhradí, krásne situovanej dedinke, alebo sa vrátiť rovnakou trasou späť na Jankov vršok. Ďalšou turisticky lákavou alternatívou je pokračovanie červeným značením na Rokoš. Stúpanie do výšky niečo nad 1 000 metrov nad morom dá už trochu zabráť, no okolité prírodné scenérie sú isto odmenou. Výlet viete ukončiť napríklad aj v Nitrianskom Rudne. Trasy v okolí sa dajú navoliť rôzne – od prechádzok až po náročnejšie výstupy – a je len na vás, čím sa dáte zlákať. Už samotná turistická trasa na Jankov vršok z Bánoviec nad Bebravou či Uhrovca bude príjemným spštením dňa.

Naše turistické kroky viedli k

zachovaný. Pochádza z konca 12. storočia, často menil majiteľov, až napokon v 16. storočí pripadol rodine Zayovcov. Tí svoj život neskôr sústredili do pohodlného, monumentálne upraveného kaštieľa v Uhrovci, preto hrad postupne pustol a strácal význam. Dnes sa však impozantná zrúcanina vďaka aktivite Občianskeho združenia Hrad Uhrovec „stavia na nohy“. Partia pozitívne naladených a aktívnych ľudí sa snaží o jeho zachranu a obnovu. V areáli organizujú rôzne podujatia, k posledným patrili napríklad aj Hradný rínok. Najkratšia cesta vás sem dovedie z Uhrovského Podhradia, zeleným značením to zvládnete približne za trištvrte hodinku.

S hradným pánom kastelánom, bývalým banikom, ktorý na hrade strávil posledných osem rokov života, diskutujeme o histórii a súčasných možnostiach hradu. Jedinečný životný štýl si pochvaľuje, my mu to vskutku veríme a v kúti-

spomienkových predmetov. Ba čo viac, v udržiavanej zrúcanine sa dá i hlava skloniť. Táto možnosť nás hneď zaujme, pobežujeme po zrúcanine a preverujeme možnosti prenocovania v takomto jedinečnom prostredí. Čo už môže byť krajšie ako ranný pohľad do diaľav z hradného okna? Čestne vyhlasujeme, že tento zážitok si čoskoro doprajeme, a potom už plní energie a s úsmevom na perách opúšťame hradný areál.

Po Uhrovecku

Na záver by bola škoda obísť východiskový Uhrovec. V pekne upravenej obci nájdete renesančný kaštieľ, ktorý kedysi patrili rodine spomínaných Zayovcov. Vskutku pôsobivá stavba zo 16. storočia dnes z dôvodu nedostatočných finančných prostriedkov chátra. Takýchto prípadov na Slovensku nájdeme veľa, zostáva len dúfať, že sa podarí nájsť odhodlanie a financie a tento kultúrny skvost zachovať. Kúsok od kaštieľa však vo výbornej forme prekvapí unikát široko-diaľko nevídaný, a to rodný dom Ludovíta Štúra a Alexandra Dubčeka. Azda len náhoda zariadila, že sa dve významné osobnosti slovenských dejín narodili v jednom dome a s odstupom „len“ 106 rokov. Na počesť týchto veľikánov zriadilo Trenčianske múzeum v dome z 18. storočia expozíciu venovanú dielu a odkazu oboch dejateľov.

Týmto prehliadku Uhrovca nekončíme, prechádzajúc cez riečku nás víta Uhrovské múzeum. Dozvieme sa tu čo-to o živote v Uhrovskej doline, o miestnych zvykoch, práci, o hospodárskom a ekonomickom potenciáli oblasti od minulosti až

po súčasnosť. Plánovanú návštevu odporúčame telefonicky ohlásiť v predstihu. Na takú drobnú obec veľmi slušné kultúrne, spoločenské i turistické vyžitie.

Ani prázdneho žalúdka sa v Uhrovci nemusíte obávať. Chuť na niečo dobré pod zub plne uspokojí reštaurácia La Mañana. Prijemné prostredie a výborné jedlo potešia vaše zmysly. Za priaznivého počasia osvieži posedenie na terase či v letnej záhrade, a tak si vzdialené chute Talianska môžete naplno vychutnať aj v Uhrovci.

Silné dojmy

Z každého rožka troška. Pozitívnu emóciou nabitú zážitky v súčasnosti i zježené chlpy z predstavy ťaživej minulosti – to všetko sa snúbi na Jankovom vršku. Tak ako sa v živote strieda dobré i zlé, tak aj toto miesto reflektuje rôzne dejinné udalosti. Našťastie, dnes si na to zlé už len zaspomíname a to, čo nám príroda v okolí ponúka, si môžeme naplno vychutnať. Aj ten svieži, citeľne chladnejší vzduch môže byť skvelým lákadlom, prečo sa na Jankov vršok vybrať práve počas letnej sezóny.

Do turistikovania, priatelia!

(bafa)

Uhrovskému hradu a potvrdzujeme, že tento výber sa rozhodne oplatil. Hrad vďaka nevelmi strategickej polohe v minulosti nebýval dejiskom veľkých bojov, preto je aj dnes pomerne dobre

ku duše aj trošku závidíme. Výhľadu na šire okolie sme podľahli asi ako každý nový návštevník. V hradných múroch je ukryté aj symbolické múzeum spolu s ponukou drobného občerstvenia a

Strava	10/10
Ubytovanie	7/10
Wellness	-/10
Obsluha	9/10
Lokalita	9/10
Celkový dojem	9/10

„Krv Ježiša“ v kaplnke

Na svete existuje len jedna verná kópia Turínskeho plátna, ktoré je od roku 1578 uschované práve v tomto talianskom meste. Doterajšie napodobeniny si umelci prispôbili na „svoj obraz a svoj vkus“. Absolútnu kópiu originálu aj s krvnou skupinou AB negatív sa podarilo vyrobiť českým majstrom. A dnes máte jedinečnú možnosť vidieť ju aj vy, a to priamo v kaplnke Bojnického zámku. „Každý odtlačok, každý záder, prepálenina aj diera. Všetko je identické,“ približuje majiteľ plátna Robert Pospíchal s tým, že obrys človeka sa na plátno nemaloval, ale nanášal vo vrstvách. Dô-

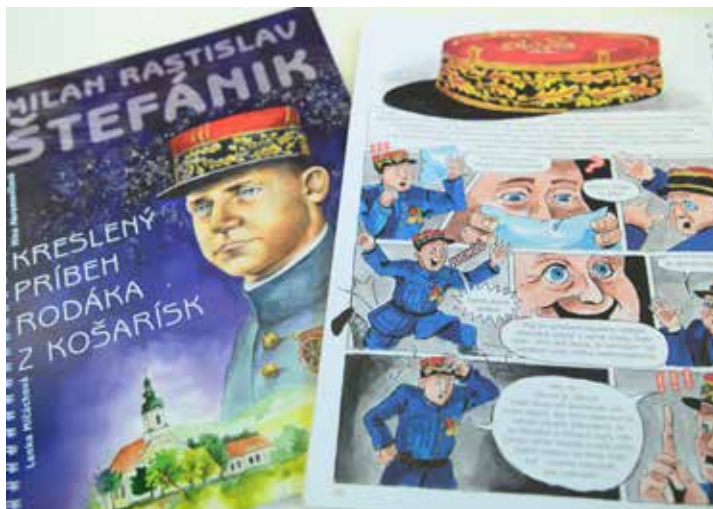

vod je jednoduchý: aby bola krv miestami tmavšia a inde zas bledšia, presne ako keď schne. „Keď sme boli počas výroby na kontrole, tak sme sa čudovali, že na plátno nebolo takmer nič vidieť. Autorka nám vtedy povedala, že už tam má asi 200 vrstiev krvného farbiva. Takže konečnú podobu tvorí niekoľko stoviek vrstiev,“ vysvetľuje komplikovaný proces tvorby Pospíchal. Ku konšpiračným teóriám o tom, či je alebo nie je na plátno Ježiš Kristus, sa majiteľ nezapája. Tému komentuje jedinou vetou: „Ak to nikto nevyvráti, tak sa môžeme domnievať, že táto osoba je Ježiš.“ (red)

Štefánik v komikse

Spojil ich Štefánik a práca v múzeu v Košariskách. Nadšenie pre život najväčšieho Slováka spôsobilo, že sa jeho rodáčky Lenka Mlčúchová a Nina Abramovičová rozhodli deťom, mlá-

mu poznaniu, ako málo vedomostí majú žiaci a študenti o Štefánikovi. Túžba priblížiť im jeho život formou im blízkou ma motivovala k tomu, aby som sa spolupodieľala na príprave komiksu,“ hovorí Len-

deži a tiež dospelým priblížiť pestrý život Milana Rastislava Štefánika.

A to hneď netradičným a prítlačným spôsobom – prostredníctvom kresleného príbehu (komiksu). Lenka ako vyštudovaná historička sa venovala písanému textu. „Práca v múzeu ma priviedla k smutné-

ka Mlčúchová, ktorá od roku 2013 pracuje v SNM – Múzeu Slovenských národných rád v Myjave, ktorého vysunutým pracoviskom je Múzeum M. R. Štefánika v Košariskách. Nina sa pre zmenu chopila ilustrovania. „Už niekoľko rokov počas letných mesiacov pracujem ako lektorka v Múzeu M.

R. Štefánika v Košariskách, kde ma život Štefánika doslova chytil za srdce. Preto nakresliť príbeh o našom rodákovi som považovala za výzvu a splnený sen,“ opisuje motiváciu Štefánikova rodáčka a študentka Vysokiej školy výtvarných umení v Bratislave Nina Abramovičová.

Komiks je ručne maľovaný a mapuje celý život Milana Rastislava Štefánika od narodenia až po tragický koniec. Dej je založený na historických faktoch tak, aby bol prítlačný hlavne pre deti a mládež. Poslednú stranu kresleného príbehu tvorí maľovaná mapa s legendou všetkých Štefánikových ciest po svete. V závere sú uvedené dôležité informácie o mohyle na Bradle a zaujímavosti a prvenstvách Milana Rastislava Štefánika ako všestrannej osobnosti.

Lenka si rozdelila život Štefánika do jednotlivých častí a začala písať texty. Nina uvedené texty pretvorila do obrázkov. Lenkine texty si rozvrhla v ceruzke na jednotlivé scény. Potom ich vyťahovala tušom a nakoniec vyfarbila akvarelom. Komiks o Štefánikovi má zatiaľ len slovenskú verziu, no už teraz je záujem aj o jeho francúzsku podobu.

(zal)

Časová schránka ako film

Trenčianske námestie prešlo vlnami rozsiahlou rekonštrukciou. Zvedavci čakali, či sa pri výkopových prácach objaví tajomstvo z minulosti, nedajbože zmienka o hrobe Matúša Čáka.

Pár zaujímavostí napokon predsa len vyšlo na svetlo sveta. „Navrhol som, aby mesto vyrobilo časovú schránku, ktorá by informácie o našom živote poskytla ďalším generáciám o niečo jednoduchšie. Aby neboli odkázaní na ďalšie výkopávky,“ opisuje počiatky nápadu 26-ročný Trenčan Ondrej Kubík. Radnica dlho neváhala a zozbierala mestské noviny za posledných 10 rokov. K tomu pridala fotografie a niekoľko videí. Pod dohľadom špecialistov vznikla unikátna hybridná časová schránka, ktorá má podobu klasického filmového pásu. „Ide o jediné médium, ktoré prežije aj

armagedon. Dokážu ho prečítať aj v ktoromkoľvek budúcom storočí, stačí im na to obyčajná lupa,“ priblížila Helena Korčáková z firmy, ktorá médium spracovala. Trenčín sa chcel totiž vyhnúť problému s prečítaním údajov v budúcnosti. Už

naša generácia sa pasuje s komplikáciami, keď chce prehrať klasickú pásku či disketu. Údaje uložili do tuby, ktorá je zapustená do fasády mestského úradu. Aktualizovať ich budú opäť o desať rokov.

(gab)

Pozvánka pre pána Štepku

Na tomto konci Trenčianskeho kraja sme dosiaľ neboli. Láme sa s Trnavským krajom i českou hranicou. Prichádzame od Nemšovej a na pravej strane stojí cementáreň. Keď odbočíme vľavo, vítajú nás vysoké stromy, na ktorých hniezdia bociany. Závesná tabuľa oznamuje, že vchádzame do intravilánu obce Horné Srnie. Veľká koncová dedina.

REPORTÁŽ

„Dedičstvo otcov zachovaj nám, Pane.“ Touto vetou nás vítal starosta Horného Srnia Jozef Húserka, obce učupenej na slovenskej strane Bielych Karpát neďaleko českej štátnej hranice, ktorú z jednej strany obojina známa cementáreň. Ako tvrdí, medzi rýdzou slovenčinou a tradičnou „srniančinou“ je rozdiel. „Dost' tvrdo vyprávame, podobá sa to na reč pána Stanislava Štepku, ktorý je z Radošiny. Možno ani nevie, ako dobre by sme si rozumeli. Asi ho k nám pozveme, určite by sa mu tu páčilo. Keď som chodil do školy v Piešťanoch, tak sa ma profesorka matematiky opýtala: Húserka, odkiaľ ste? Keď sa dozvedela, že som zo Srnia, reagovala, či to je pri Trnave, lebo vraj nikde inde sa nerozpráva tvrdsie. Tak som jej povedal, že Horné Srnie je pri Trenčíne a vypráva sa tu podobne tvrdo ako pri Trnave,“ usmieva sa chlapík, ktorý na čele obce stojí už 11 rokov.

Po krátkej debáte s ním vyrážame brázditiť okolie takmer trojtisícovej dediny, ktorá si v júni pripomenula 580 rokov od prvej

písomnej zmienky a 85 rokov od výstavby hlavnej budovy školy a tiež 90 rokov od výstavby cementárne. „Rodičia napiekli 2500 koláčikov. K dispozícii bol skákací hrad pre deti, bábkové divadlo, zapojili sa aj hasiči, ľudia si pochutnávali na rôznych dobrotách. Po koncertoch Braňa Jobusa, Vrbovských víťazov a Vidieka sme mali ohňostroj. V parku boli stánky s handmade výrobkami, poníky, detské motorky. Ocenili sme jedenásť občanov, ktorí dostali cenu obce. Počas vystúpenia folklórneho súboru bolo na pódiu okolo 100 ľudí. Snažíme sa pracovať s komunitami, aby sme si v obci navzájom pomáhali. Či už s Jednotou dôchodcov Slovenska, Slo-

venským zväzom telesne postihnutých alebo so skautským zborom sv. Františka z Assisi,“ pokračuje.

K oslavám len dopĺňme: darovacia listina z roku 1439 je prvý písomný dokument o existencii POSSESIO SEU VILLA ZERNY. Možno predpokladať, že obec ako rezidenčná jednotka existovala už skôr, ale písomné pramene sa o tom nezachovali. V tom čase patrila hradu Súča. Obyvatelia boli poľnohospodári, neskôr prišli valasi. Sedem sedliackych usadlostí spravoval richtár Mikuláš. Remeslá pribudli postavením mlyna, výrobou sanitory. Stav pohraničia zaznamenal Ján Amos Komenský na mape z roku 1633.

Prvá pečať obce pochádza z roku 1710.

Za začiatok organizovaného priemyselného podnikania možno považovať rok 1788, kedy sa začala výstavba sklárne. V roku 1883 založil taliansky podnikateľ Giovanni Batista Pisetta z Trenta v miestach terajšej cementárne vápencový lom, z ktorého dodával vápencové kvádre. Dve murované pece na pálenie slinku postavené v roku 1895 znamenali začiatok výroby cementu v obci. „Cementárne je stále významným zamestnávateľom v okolí. Aj preto patríme medzi obce, ktorá neprichádza o obyvateľov,“ vysvetľuje.

Vráťme sa do súčasnosti. Podľa najvyššieho kopca Lipovec (431 m n. m.) je v obci pomenovaný aj Dom sociálnych služieb, ktorý spravuje Trenčiansky samosprávny kraj.

V Hornom Srní sa okrem známej cementárne začína rysovať aj križovatka cyklotrás. „Cyklotrasa Bevlava (Bečva – Vlára – Váh) bude mať po dokončení 62 km. Začne pri Vsetine a skončí v Nemšovej na Váhu, kde sa napojí na Vážsku cyklomagistrálu, a v rámci pro-

jektu spojenia kultúrneho dedičstva oboch národov bude cyklotrasa prechádzajúca našim katastrom zároveň súčasťou trasy, ktorá prepojí Trenčiansky hrad s moravským hradom Brumov-Bylnice,“ ukazuje na mape starosta.

Popri cyklotrase Bevlava na hranici s katastrom mesta Nemšová plánuje obec spoločne s urbármí vytvoriť priestor pre lesopark. „Bola by to taká oddychová zóna. Postavili by sme tu stan, kde by sa dalo posedieť a zrelaxovať. Už sme to zrevitalizovali, len je to zarastené. Na jeseň to vyberieme, pozbierame kamene, zaseje sa tu tráva a budeme s tým niečo robiť,“ naznačuje plány.

Už existujúcu 8 km trasu využívajú nielen cyklisti, ale aj korčuľari, peší či mamičky s kočíkmi. V okolí sú oddychové zóny, mívame aj guľometné hniezda. „V poslednom období vojny, keď soviety postupne oslobodzovali Československo, sa cement zo závodu používal na výstavbu protitankových vojnových opevnení v doline Vlárskoho priesmy-

ku. Súčasne s ich výstavbou Nemci vybudovali niekoľko takýchto guľometných hniezd. V našom katastrálnom území sa zachovali dve. Jedno v lokalite Stará rieka a druhé pri Sietňanskom potoku. Sú betónové s oceľovou výstužou,“ komentuje miesto starosta.

To už prichádzame k odpočinkovému miestu, do cyklozrubu, v ktorom vládne príjemná atmosféra najmä počas víkendov, keď sa to tam hemží turistami. Je to útulné miesto v Chránenej krajinskej oblasti Biele Karpaty pod kopcom, ktorý kopíruje lyžiarsky vleč. „Má dĺžku 980 metrov. Keď je sneh, tak sa tu dá aspoň 2 týždne lyžovať. Je to za symbolický poplatok. Prevádzkuje to občianske združenie Ski,“ dodáva.

Našinci, ktorí využívajú cyklotrasu alebo zavítajú do Horného Srnia na huby či len tak na návštevu, môžu načerpať sily aj z vody v prírodných prameňoch. „Máme tu sírovodíkovú kyselku a ešte aj prameň s RAW vodou. Urobili sme rozbor a bola mikrobiologicky aj chemicky čistá, s obsahom len 7 mg du-

sičnanov. Veľa ľudí tam chodí na vodu, chutí im. Teraz v lete tam spravíme terénne úpravy, postavíme prístrešok,“ informuje.

Vrásky na čelách obyvateľov Horného Srnia často vyrobí rieka Vlára, ktorá preteká cez obec. „Aj teraz sme to tu mali zaplavené. Bolo to tak 60 cm nad zemou. Nieкто hovorí, že to je len potok, ale dokáže nám narobiť problémy. Veď nám tu tečie 200 kubíkov vody za sekundu. Je tu aj milión rýb, mreny, jalce, kapry, ale nájdú sa aj pstruhy. Často sú na brehu rybári, ktorí čakajú na úlovok,“ prezrádza Húserka.

Železnica prechádzajúca Horným Srní prenáša len dvakrát za deň a končí na Vlárskom priesmyku, ktorý je najstarším železničným priechodom medzi Moravou a Slovenskom. Jeho história siaha až do polovice 60. rokov 19. storočia. Práve vtedy bol zverejnený zámer stavby diaľkovej železnice, ktorá bola

neskôr známa ako Českomoravská transverzálna dráha. „Rýchlo získala na význame, ale stavebno-technické parametre nemohli ani zďaleka vyhovovať vtedajším nárokom. Navyše rozsiahle povodne v roku 1919 prerušili prevoz z Kunovic do Trenčianskej Teplej. V dôsledku toho sa stavali provizórne stavby alebo sa vykonávali preložky v ohrozených častiach prevažne pri Bylnici a dedinke Svätý Štěpán v doline rieky Vlára,“ píše sa na pamätníku pri železnici na Vlárskom priesmyku. „Bola tu dvojkofajka, teraz tu je len jedna koľaj,“ dopĺňa starosta, ktorý by život v Hornom Srní nenechal. „Nikdy. Prežil som tu celý život. Mám tu celú rodinu,“ hovorí Jozef Húserka. A keď náhodou pôjdete okolo, zastavte sa. Pokoj, ktorý z obce sála, vás úplne dostane...

Michal Bachratý
Rado Stoklasa

Pútnikom na Butkove **bolo do spevu**

Hora Butkov je síce najmladším pútnickým miestom, no o to viac získava na popularite medzi veriacimi či turistami.

NÁVRATY

Čaká tu na nich jedinečná atmosféra aj výhľad. Skalné sanktuárium však k sebe láka aj kultúru. Na hore Butkov sa napríklad odohral prvý zo štvorice koncertov duchovnej siete, ktoré podporujú historický odkaz vierozvestcov Cyrila a Metoda. Hudobno-duchovnú kreáciu ďalej privítal aj Svätý Hostýn, tretím v poradí bol koncert vo Velehrade a v septembri sa

hudobná spomienka na solúnskych bratov uskutoční v Nitre.

Toto jedinečné „turné“ s názvom Musica Cordis – Hudbou k srdcu je mimoriadny projekt medzinárodnej spolupráce prihraničných krajov – Zlínskeho, Trenčianskeho a Nitrianskeho. Na hore Butkov v rámci neho vystúpil Hradišťan spolu s Jiřím Pavlicom. Okrem nich sa predstavil aj gospelový zbor z Novej Dubnice The Gospel Family a k autentickému atmosfére prispel svojím hlasom aj popredný operný spevák a sólista Slovenského národného divadla Bratislava Gustáv Beláček. (vk)

PRÁZDNINY S BICYKLOM

Nezablúďte, pomôže vám cyklomapa

Čaká vás voľný víkend a chcete ho stráviť na bicykli? Neviete, kam sa vybrať? Na webovej stránke www.trencinregion.sk nájdete celé spektrum tipov na cyklovýlety. No ak si chcete byť na potulkách istejší, pribaľte si novú cyklomapu z dielne Krajskej organizácie cestovného ruchu Trenčín región. Zaznačené sú v nej všetky najnovšie trasy vrátane dvoch hotových úsekov Vážskej cyklotrasy. Nechýbajú aktuálne texty, a to všetko v novej grafike.

Prví nadšenci si cyklomapu odniesli hneď po jej krste na trenčianskom výstavisku počas Region Tour Expo 2019. Jej majiteľom sa môžete stať aj vy, stačí sa na podujatiach poobzerať okolo seba a nájsť výstavný stánok KOČR Trenčín región. Cyklomapa je aj súčasťou rôznych súťaží a akcií. Získať ju môžu tí, ktorí sa zapoja napríklad do cyklobusovej fotosúťaže alebo Vrchárskej koruny Trenčianska.

(zal)

foto: CK Dohňany/Ján Melicher

Ktorú trať zvládnete?

Cyklistická súťaž Dohňany-Púchov Trophy maratón prilákala na tri súťažné trasy stovky cyklistov. Preveriť si svoje bikerské umenie prišli profesionáli, ale aj sviatoční cyklisti. No ak nie ste práve súťaživý typ a láka vás prejsť sa zákutiami tohto regiónu, nech sa páči. Trasy vedú cez lesné cestičky, zväžnice, asfaltový povrch, klinité cesty, po lúkach a časť ide aj cez krásne úseky zo známeho Púchovského a Marikovského maratónu. Počas súťaže nechýbali ani výstupy na vyhliadkové miesta. Len pre základné in-

formácie, najkratšia 16 km trasa má prevýšenie takmer 420 m, dlhšia 40 km trasa niečo viac ako 1 275 m a prevýšenie najdlhšej 65 km trasy je až 2 250 m.

Ak chcete ísť po stopách súťažiacich, inšpirujte sa trasami, ktoré nájdete na stránke <http://www.ckdohnany.sk/maraton/sk/rocnik/2019/trasy>. Nezabudnite, že jednotlivé trasy vedú chráneným územím, a tak buďte aj počas výletov ohľaduplní k prírode a jej obyvateľom.

(gab)

Vyskúšajte pumptrack – adrenalín v krvi

Ak vám jazda po ceste či horských chodníčkoch pripadá málo adrenalínová, skúste pumptrack.

Umelo vytvorené dráhy rastú naprieč Slovenskom, pričom náš kraj nie je výnimkou. Kálnický areál síce patrí medzi top strediská, avšak zažiť nový cyklistický pocit môžete aj na menšej dráhe. O zvýšený adrenalín v krvi však rozhodne neprídete. Pumptrackovú dráhu si môžete vyskúšať napríklad v Novákoch, Myjave, ale aj v obciach ako Bošáca či Trenčianska Turná.

Kým trať v Bošáci obklopuje príroda a nachádza sa na okraji obce, nováčku pumptrackovú dráhu nájdete priamo v srdci mesta na Rastislavovej ulici. Tým sa dokázala odlíšiť od iných tratí, ktoré vznikajú väčšinou na

periférii miest. Cyklistom tak nechýba možnosť naplno využiť infraštruktúru mesta a po športovom výkone sa môžu zastaviť v neďalekej zmrzlinárni. Pumptracková trať je ideálnym miestom na tréning, ale aj relax.

Nie je určená len pre profesionálov a pretekárov. Dráhu môžu absolvovať deti na odrážadlách, „rekreační“ jazdci a začiatočníci, ktorých šport zaujal. „Cyklistika zažíva obrovský boom a už dlhšie sa teší veľkej obľube na ce-

lom Slovensku v rôznych vekových kategóriách. Vybudovaním nových pumptrackových tratí sa podarilo rozšíriť rozrastajúcu sa základňu športovísk v Trenčianskom kraji, v čom vidím veľký potenciál na rozvoj cestovného ruchu,“ vyjadril potešenie predsedu krajskej organizácie cestovného ruchu Trenčín región Juraj Gerlici.

(ras)

Čo je to pumptrack?

Dráha pre bikerov je odlišná v tom, že pomerne celú trať dokáže cyklista absolvovať bez šliapania do pedálov. Trénuje tak prácu s ťažiskom, rovnováhou, gravitáciou a využíva hlavne počiatočnú energiu pri jazde klopenými zákrutami či jazdou do kopca a z kopca.

Cyklobusy opäť v prevádzke

Tretí rok po sebe môžu cyklisti pri spoznávaní prírodných krás a historických miest Trenčianskeho kraja využiť služby cykloautobusov. V letnej sezóne 2019 sa autobus so zapriahnutým vozíkom vrátil s populárnymi trasami i so súťažou o zaujímavé ceny.

Cyklobusy si z roka na rok nachádzajú nových fanúšikov. Sprístupnili sa im tak ťažko dostupné, ale o to atraktívnejšie turistické miesta v kraji. Počas dvoch sezón využilo túto službu viac ako 400 milovníkov cyklistiky, ktorí si vďaka cyklobusom mohli vychutnať napríklad výhľad z vrchu Temešskej skaly či Považského Inovca, navštíviť sklársky skanzen vo Valaskej Belej, ranč Lhotu v krásnej prírode Strážovských vrchov či hrad Uhrovec.

„Ich služby môžu cyklisti využívať už od 1. júna do začiatku septembra 2019 v rámci oficiálnej letnej sezóny. Trasy z minulého roka sa nám osvedčili, záujem o cykloautobusy oproti prvému ročníku narástol o takmer 70 percent. Aj preto sme sa tento rok rozhodli stavať na stabilitu a autobusové linky nemeniť, čo určite ocení aj verejnosť. Budú

premávať po rovnakých trasách a v rovnakom čase ako minulý rok,“ uviedol Radovan Hladký z odboru dopravy Úradu TSK. Nebude chýbať linka Trenčín – Dubodiel – Bánovce nad Bebravou, o ktorú je čoraz väčší záujem, v ponuke ostáva aj atraktívna trasa vedúca cez 3 okresy Trenčianskeho kraja z Trenčína s konečnou zastávkou v

SÚŤAŽ

S cyklobusmi sa na cesty letného Trenčianskeho kraja vrátila aj obľúbená súťaž „K VOĎE ČI NA HORY, CYKLOBUS ŤA DOPRAVÍ.“

Trenčiansky samosprávny kraj a krajská organizácia cestovného ruchu Trenčín región opäť odmenia každého cyklistu či skupinku cyklistov, ale aj rodiny s deťmi, ktoré sa prevezú cyklobusom a tento jedinečný zážitok zachytia na fotografii. Fotku s bicyklom a cyklobusom je dôležité poslať do správy na facebook Trenčianskeho samosprávneho kraja, kde ju zverejnia. Posielať fotografie a získať tak originálne ceny môže verejnosť počas celej letnej sezóny prevádzky cyklobusov.

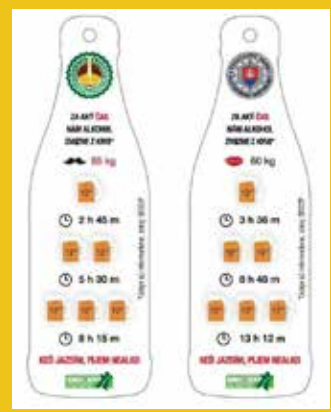
Nitrianskom Rudne. Autobusy s cyklovozíkom prepravujú naraz až 24 bicyklov. (vk)

Pozor na alkohol!

Letné cyklovýlety nás často lákajú na malé občerstvenie. Ak si budete vyberať z nápojového lístka, zamerajte sa radšej na nealko stĺpček. Aj „jedno malé“ vám môže spôsobiť problémy. Okrem tých zdravotných, o ktorých hovoria lekári, vás to môže stáť aj pokutu od policajtov. Cyklisti sú súčasťou dopravy, a na ceste aj pre nich platí nulová tolerancia alkoholu.

„Podľa zákona platí výnimka pre cyklistov, ktorí jazdia v zastavanom území obce alebo po cestičke pre cyklistov. Množstvo alkoholu v ich organizme nesmie prekročiť hodnotu 0,24 mg/l (0,50 promile) vydychnutého vzduchu. Mimo týchto území je tolerancia nulová,“ pripomína krajský hovorca polície v Trenčíne Pavol Kudlička.

(gab)

Bikefest v Kálnici otvoril sezónu

Cyklistickú sezónu mnohí nadšenci tohto dvojkoľosového športu už 9 rokov symbolicky štartujú v Kálnici.

Aj keď oficiálne sa tu sezóna začína hneď po opadnutí snehu, tento rok to bolo už v marci. Priestor DEMA bikeparku v obci neďaleko Nového Mesta nad Váhom však koncom mája uvítal stovky návštevníkov vo všetkých vekových kategóriách. Na dráhach sa stretli profesionálni pretekári, nadšenci, hobby pretekári i tí najmenší v detských kategóriách. Súťažiť prišli cyklisti nielen zo Slovenska, ale aj z okolitých krajín. Nervy drásajúce kusky predviedli skúsení pretekári, za čo si od návštevníkov vyslúžili nielen rešpekt, ale aj nadšené ovácie.

Aj vďaka skvelej spätnej väzbe je tento festival výnimočným zážitkom: „Sme veľmi radi, že sa od vzniku našej organizácie zúčastňujeme na podujatí BIKEFEST v Kálnici ako vystavovateľ, ktorý propaguje Trenčiansky

kraj. Energia návštevníkov je neuveriteľná, všetci prichádzajú s priateľskou náladou a vždy sa potešia novej cyklomape, ktorú si v našom stánku môžu zobrať zadarmo,“ opisala výkonná riaditeľka KOČR Trenčín región Eva Frývaldská.

BIKEFEST je síce najpopulárnejšie podujatie v Kálnici, zďaleka však nie je jediné. Cyklo-nadšenci sem prichádzajú takmer počas celého roka. Pôvodne lyžiarsky vlek totiž mimo zimnej sezóny patrí dvojkoľosovému adrenalínovému športu. Aktuálne informácie o akciách na cyklosvahu nájdete na webovej stránke bikeparku Kálnica. (mit)

Na projekty 200-tisíc eur

Participatívny komunitný rozpočet zaviedol Trenčiansky samosprávny kraj ako prvý na Slovensku, a to už v roku 2017. V jeho treťom ročníku uspelo všetkých 78 projektov, za ktoré mohla verejnosť hlasovať na webe TSK. Rozhodlo o tom bezmála 11-tisíc platných hlasov. Najviac z nich – až 727 získal projekt s názvom „Hospic ako opora rodín a rozvíjanie dobrovoľníckej činnosti“ z okresu Trenčín. „Chceme, aby sa obyvatelia kraja aktívne zapájali do vecí verejných. Aj preto sa náš kraj v tomto roku rozhodol navýšiť balík peňazí, o ktorom hlasovali občania,“ informoval trenčiansky župan Jaroslav Baška. TSK vyčlenil pre „verejný rozpočet“ až 200 tisíc eur, čo je dvojnásobok sumy, ktorú mala verejnosť v rukách vlani. (bol)

Opäť obnovia turistické značenia

Aj tento rok sa do značenia turistických chodníkov pustí Klub slovenských turistov. Dvadsaťtisícovú finančnú injekciu na ich obnovu opäť poskytla Trenčianska „zelená“ župa. Nové či zrenovované značenie si na cyklistických chodníkoch vychutnajú aj peši, a to až na 24 trasách s dĺžkou viac ako 300 kilometrov. Obnovenie spočíva najmä v premalovaní značenia na turistických trasách. Potrebný je nový náter na už existujúcich smerovníkoch, výmena poškodených a skorodovaných smerovníkov a tabuliek. Na mnohých miestach však smerovníky chýbajú alebo sú zničené. Tu ich preto nahradia novými. S ohľadom na životné prostredie sa tiež odstránia smerovníky zo stromov. (plm)

Letná čítareň pod holým nebom

Podmanivú atmosféru letnej čítarene pod holým nebom si po roku môžete opäť vychutnať na nádvorí trenčianskej Verejnej knižnice Michala Rešetku.

Každý pondelok a štvrtok od 10.00 h do 16.00 h si túto oázu pokoja môžu návštevníci vychutnať vo dvore bibliotéky na Jaselskej ulici a po novom aj na pobočke na najväčšom trenčianskom sídlisku Juh. V ponuke letnej čítarene bude takmer päťdesiatka slovenských a zahraničných periodík, ale i novinka v podobe aktuálneho čísla časopisu Kozmos spolu s ďalšími neperiodickými publikáciami.

zdroj: vkmr.sk

Ďalšia zo župných knižníc – Hornonitrianska knižnica v Prievidzi si počas prvého júlového týždňa pripravila pre detských čitateľov tvo-

rivé dopoludnia. Tí najmenší si tak môžu v tvorivých dielniach vyskúšať svoje zručnosti a talent. (baj)

TSK ako vzor pre ďalšie samosprávy

Rozpočty samospráv sú často komplikované a orientácia v nich si vyžaduje takmer ekonomické vzdelanie. Ľudí pritom zaujíma, koľko financií má mesto či kraj na účte, koľko úverov spláca, ale aj do čoho a za čo investuje.

Na tieto otázky by mal jednoducho odpovedať už budúcoročný krajský rozpočet. Trenčianska župa sa stala súčasťou projektu Inštitútu hospodárskej politiky (IHP) a súběžne s „klasickým rozpočtom“ pripraví aj jeho ľudskejšiu podobu – Občiansky rozpočet.

„Naším cieľom je priblížiť tvorbu, proces, ale aj dosahovanie a meranie cieľov rozpočtu širokej

verejnosti. Preto prichádzame s konceptom Občianskeho rozpočtu. Chceme, aby si občan ľahko našiel v rozpočte to, čo ho zaujíma,“ priblížil poslanec Zastupiteľstva TSK a predseda jeho finančnej komisie Jozef Habánik. V Občianskom rozpočte si tak verejnosť ľahko nájde, koľko župa investuje do rekonštrukcie a modernizácie stredných škôl alebo do rekonštrukcie ciest II. a III. triedy, alebo to, s akými prostriedkami župa hospodári. A to bez zdĺhavého štúdia desiatok strán textu a stoviek tabuliek.

Zástupcovia Inštitútu hospodárskej politiky mali vo výbere partnera pri tvorbe nového typu rozpočtu jasno.

„Na základe viacerých hodnotení nám vyšla Trenčianska župa ako tá, ktorá v oblasti participatívneho rozpočtu dosiahla na Slovensku najväčší pokrok. TSK môže byť vzorovým príkladom pre ďalšie samosprávy. Občania Trenčianskeho kraja z roka na rok čoraz viac rozhodujú o vyššom počte projektov a vyššej čiastke, ktorá je pre ne určená. Je to veľmi pozitívny trend,“ povedal riaditeľ IHP František Palko. IHP zároveň ponúkol Trenčianskej župe svoju pomoc pri tvorbe Občianskeho rozpočtu. Verejnosť tak jednoducho a rýchlo zistí, na čo sa finančné prostriedky župy využívajú. (plm)

Darovali 33 litrov krvi

Trenčianska župa s Národnou transfúznou službou a tromi krajskými nemocnicami pri-

pravili v poradí už 9. spoločný výjazdový odber krvi.

Najväčšiu tekutinu prišli daro-

vať študenti aj pedagógovia stredných škôl, zamestnanci Úradu TSK aj ďalších organizácií. Priamo na úrad prišlo dokonca 12 prvoradcov a nechýbali ani dobrovoľní hasiči z Kálnice či členovia Slovenskej pátračej služby. Práve záchranárske zložky vedia čo-to o potrebe darovcovstva. „S bratom sme sa odhodlávali už dlhší čas. Teraz sa nám to konečne podarilo. Dúfam, že aj naša krv pomôže prispieť k záchrane ľudského života,“ povedal jeden z troch pátračov Marek Beták zo Slovenskej pátračej služby.

Počas dvojdnovej akcie prišlo do priestorov Úradu TSK a do troch krajských nemocníc darovať krv 85 darcov, ktorí spolu prispeli viac ako 33 litrami tejto červenej tekutiny. (gab)

Kam v našom kraji?

júl - august 2019

Termín: Júl – august 2019

Názov: Leto v galérii
Miesto konania: Galéria M.A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: Júl – august 2019

Názov: Letné kino
Miesto konania: Bánovce n. B.
Web: www.kulturabn.sk

Termín: Júl – august 2019

Názov: Večerné prehliadky
Miesto konania: Zámok Bojnice
Web: www.bojnicecastle.sk

Termín: Júl – august 2019

Názov: Púchovské táborové leto '19
Miesto konania: Divadlo Púchov
Web: www.kultura.puchov.sk

Termín: Júl – august 2019 denne o 10:00

Názov: Carovný príbeh pána Bartolomeja
Miesto konania: Zámok Bojnice
Web: www.bojnicecastle.sk

Termín: Júl – august 2019 denne o 11:00 a 14:00

Názov: Cudzozajčné prehliadky
Miesto konania: Zámok Bojnice
Web: www.bojnicecastle.sk

Termín: Júl – august 2019 denne o 15:00

Názov: Hra na minulosť
Miesto konania: Zámok Bojnice
Web: www.bojnicecastle.sk

Termín: 1. júl – 30. august 2019

Názov: Stretnutie s vesmírom
Miesto konania: Hvezdáreň v Partizánskom
Web: www.hvezdaren.sk

Termín: 1. júl – 30. august 2019

Názov: Lego + leto = hrad
Miesto konania: Kasáreň Trenčianskeho hradu
Web: www.muzeumtn.sk
Anotácia: Výstava skladačiek lega.

Termín: 1. júl – 30. august 2019

Názov: Život po živote alebo ZOO z múzea
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 1. júl – 30. august 2019

Názov: Dobový tábor so sokoliarimi Aquila
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 1. júl – 31. august 2019

Názov: Kultúrne leto v Trenčíne
Miesto konania: Mierové námestie, Átrium pod Mestskou vežou, Trenčín
Web: www.visit.trencin.sk

Termín: 1. júl -1. september 2019

Názov: Hradné hospodárstvo
Miesto konania: Hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 1. júl 2019

Názov: Majstri prednesu
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.tnos.sk

Termín: 2. júl 2019

Názov: Mladé talenty z Lotyšska
Miesto konania: Kúpeľné námestie
Web: www.teplice.sk

Termín: 3. – 7. júl 2019

Názov: Papierová hvezdáreň
Miesto konania: Hvezdáreň v Partizánskom
Web: www.hvezdaren.sk

Termín: 3. júl, 10. júl, 21. august a 28. august 2019

Názov: Obyvka pod platanom alebo Prečítané leto
Miesto konania: Námestie E. Štúra v Bánovciach nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 4. júl 2019

Názov: Hudobné leto
Miesto konania: Kursalon Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 4. júl – 4. august 2019

Názov: Milada Ždrnja – Textil
Miesto konania: Mestská veža Trenčín
Web: www.tnos.sk

Termín: 5. júl 2019, 15:00

Názov: HAPPY MINOR
Miesto konania: fontána pri kine Mier
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 5. júl 2019, 19:00

Názov: KLAPA SUFII
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pxcentrumpb.sk

Termín: 5. júl 2019, 17:00

Názov: Slágr na Kopicách
Miesto konania: Prírodný amfiteáter Trnovec Myjava
Web: www.kultura.myjava.sk

Termín: 5. – 6. júl 2019

Názov: Nočná prehliadka hradu
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 5. – 7. júl 2019

Názov: Cyril a Metod
Miesto konania: Hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 6. júl 2019, 20:00

Názov: Večer vážnej hudby
Miesto konania: fontána pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 6. júl 2019

Názov: XX. Cyrilometodské slávnosti
Miesto konania: Cimenná
Web: www.cimenna.sk

júl – august 2019

Púchovské kultúrne leto '19

Púchovčanov a nielen ich čaká počas celých prázdnin séria nedeľných koncertov pod holým nebom na pešej zóne. Začínať sa budú vždy o 19.30 h. Jedinou výnimkou bude úvodný večer 30. júna so začiatkom o 18.30 h, ktorého súčasťou bude vyhodnotenie súťaže. Za samé jednotky leto na jednotku alebo byť šikovným v Púchove sa oplatí. Ako informovala hovorkyňa mesta Tatiana Moravcová, počas dvoch mesiacov sa v Púchove predstaví hneď niekoľko interpretov. Patrí medzi nich pesničkárka Mirka Miškechová, folkový spevák Robo Fapšo, púchovská kapela Fiktívny Ventil, country a bluegrassová skupina Country Kravy či skupina 3 DRIVE hrajúca elektrický folkrock a bluesrock. Záverečný koncert bude patriť Robovi Opatovskému. Počas prázdninových piatkov zároveň ožije Europark pri Župnom dome. Občianske združenie Podivný barón tu pripraví koncerty, cvičenia, párty, poetickú performance a piknik.

zdroj: puchov.sk

Termín: 6. júl 2019

Názov: Farnársky jarmok
Miesto konania: Mierové námestie Trenčín
Web: www.visit.trencin.sk

Termín: 6. júl 2019

Názov: Prechádzky mestom so sprievodcom: Rybárstvo a pltníctvo
Miesto konania: Kultúrno-informačné centrum Trenčín
Web: www.visit.trencin.sk

Termín: 6. júl 2019

Názov: Deň obce Hatné
Miesto konania: Oddychový areál pri Skale, Hatné
Web: www.pospb.sk

Termín: 6. júl 2019

Názov: Country popoludnie
Miesto konania: Amfiteáter ZŠ A. Bagara v Trenčianskych Tepliciach
Web: www.teplice.sk

Termín: 7. júl 2019

Názov: Kultúrne leto: Mária Reháková a slovenský kvartet
Miesto konania: Mestský park v Bánovciach nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 8. – 12. júl 2019

Názov: TechLab 2019
Miesto konania: CVČ Partizánske
Web: www.hvezdaren.sk

Termín: 8. júl – 23. august 2019

Názov: Poďte s nami do rozprávky
Miesto konania: Galéria Regionart pri RKC v Prievidzi, Záhradnícka 19

Termín: 8. – 25. júl 2019

Názov: Výstava M. R. Stefánik
Miesto konania: TIK, Hotel Slovakia v Trenčianskych Tepliciach
Web: www.teplice.sk

Termín: 11. júl 2019

Názov: Operná noc
Miesto konania: Kursalon Trenčianske Teplice

júl – august 2019

Hradný biograf

Hrad Beckov sa toto leto zmení počas vybraných večerov na letné kino. Hradný biograf ponúkne kvalitnú slovenskú aj zahraničnú produkciu. Ako informoval riaditeľ záujmového združenia Hrad Beckov Peter Pastier, s filmovým premietaním začali v júni českou klasikou Noc na Karlštejne. Už 19. júla si budú môcť diváci pozrieť najnovší film Pavla Barabáša s názvom Tieň jaguára. O týždeň neskôr 26. júla to zase bude druhé pokračovanie muzikálu Mamma Mia! Here We Go Again. Hradný biograf tento rok ako posledný film opäť uvedie jednu z noviniek slovenskej kinematografie. Mrazivý film Trhlina si budete môcť pozrieť 16. augusta. Všetky večerné predstavenia začínajú na hrade Beckov vždy o 21.00 h.

zdroj: hrad-beckov.sk

Web: www.teplice.sk

Termín: 11. júl 2019

Názov: SVIČ – vymeň okukané
Miesto konania: Kreatívny priestor Ži:va, Bánovce nad Bebravou
Web: www.zivabn.sk

Termín: 12. júl 2019, 20:00

Názov: Koncert pod holým nebom
Účinkujú: Stevie Heart, Nocadeň
Miesto konania: fontána pri kine Mier
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 12., 19., 26. júl 2019

Názov: Na našej farme
Miesto konania: RKC v Prievidzi, Záhradnícka 19
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 13. júl 2019, 17:00

Názov: Divadlo z domčeka – Dlhý, Široký a Bystrozraký
Miesto konania: Fontána pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 13. júl 2019, 20:00

Názov: Túlavé divadlo – Don Quijote
Miesto konania: fontána pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 13. – 14. júl 2019

Názov: Medový víkend
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 13. – 14. júl 2019

Názov: Retrovíkend
Miesto konania: Kúpeľné námestie Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 14. júl 2019

Názov: Klavírný večer s Jozefom Hollým
Miesto konania: Kursalon Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 14. júl 2019

Názov: Festival dychových hudieb
Miesto konania: Park Ostratice
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 16. júl 2019

Názov: PUB kvíz
Miesto konania: Kreatívny priestor Ži:va, Bánovce nad Bebravou
Web: www.zivabn.sk

Termín: 16. júl 2019

14. júl 2019

27. Marikovské folklórne slávnosti

Vyhľadávané kultúrne podujatie predstaví tie najúspešnejšie folklórne kolektívy z regiónu a iných lokalít Slovenska. Marikovské folklórne slávnosti sa začínú o 10.00 h svätou omšou. Hlavný program odštartuje o 14.00 h, pričom priestor dostanú folklórne súbory z tohto regiónu. „Diváckou lahôdkou tohtoročných slávností bude nesporne FS Železiar s programovým vystúpením ŇE JEDEN, ŇE DVA, ANI ŇE TRI. Spojenie kvalít autora Vlada Urbana v choreografii, temperamentných tanečníkov a spevákov v sprievode ľudovej hudby sľubuje nezabudnuteľný zážitok,“ informovala riaditeľka Považského osvetového strediska Daniela Čižmárová. Popri hlavnom programe budú slávnosti doplnené výstavami, tvorivými dielňami a súťažami pre deti. Tešiť sa môžete na ľudových remeselníkov, tradičné jedlá aj staré recepty. Vstup na slávnosti budete mať zdarma, ak na ne prídete v kroji.

Názov: Turistický pochod
Miesto konania: Námestie v Omšeni
Web: www.teplice.sk

Termín: 19. júl 2019

Názov: Hradný biograf
Miesto konania: Hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk
Anotácia: Premietanie filmu Tieň jaguára od štúdia K2 Studio (P. Barabáš).

Termín: 19. júl 2019, 18:00

Názov: Divotvorba
Miesto konania: Galéria M.A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 19. júl 2019, 20:00

Názov: Ander s Košic a DH Textilanka
Miesto konania: Fontána pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 19. – 20. júl 2019

Názov: Nočná prehliadka hradu
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 20. júl 2019, 20:00

Názov: Koncert pod holým nebom
Účinkujú: Walter Schnitzelsson, Puding pani Elvisovej
Miesto konania: Fontána pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 20. júl 2019

Názov: Vatra zvrchovanosti
Miesto konania: Amfiteáter ZŠ v Trenčianskych Tepliciach
Web: www.teplice.sk

Termín: 21. júl 2019

Názov: Kultúrne leto: Folkové mámenie
Miesto konania: Mestský park v Bánovciach nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 21. júl 2019

Názov: Dan Bárta & Robert Balzar Trio
Miesto konania: Kursalon Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 22. – 26. júl 2019

Názov: Astronomická univerzita
Miesto konania: Hvezdáreň v Partizánskom
Web: www.hvezdaren.sk

Termín: 22. júl – 2. august 2019

Názov: Ora et Ars – Skalka 2019 – výstava
Miesto konania: Výstavné priestory Trenčianskeho samosprávneho kraja, Trenčín
Web: visit.trencin.sk

Termín: 25. júl 2019

Názov: Štvrtok? Jedine koncert na námestí
Miesto konania: Café Merlo, Nám. slobody v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 25. júl 2019

Názov: Čo ukrýva depozitár – Rímske nápisy z územia Slovenska
Miesto konania: Trenčianske múzeum v Trenčíne
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 26. júl 2019

Názov: Hradný biograf
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 26. júl 2019, 14:00 h

Názov: EKO-DEN
Miesto konania: fontána pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 26. – 27. júl 2019

Názov: TUŽINA GRO(O)VE
Miesto konania: Hatalisko Tužina
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 27. júl 2019

Názov: Country pod hviezdami
Miesto konania: Amfiteáter v Praznove
Web: www.pospb.sk

Termín: 27. – 28. júl 2019

Názov: Keď hudba znie
Miesto konania: Hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 28. júl 2019

Názov: Divadelné predstavenie Tri letušky v Paríži
Miesto konania: Kursalon Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 28. júl 2019

Názov: XXVII. Slávnosti bratstva Čechov a Slovákov

20. júl 2019

ORA ET ARS – Skalka 2019

Slávnostná vernisáž výstavy diel z 12. ročníka Medzinárodného výtvarno-literárneho sympózia.

Už po dvanásť raz bude naše najstaršie pútnické miesto inšpirovať umelcov. Starobylá Skalka nad Váhom sa opäť stane miestom konania Medzinárodného výtvarno-literárneho sympózia Ora et Ars. Počas júna tvoria na tomto mieste výtvarníci, ale aj literáti. Ti následne 20. júla na slávnostnej vernisáži predstavia svoje diela verejnosti v areáli kláštora na Veľkej Skalke. Súčasťou tohto špeciálneho večera bude aj kultúrny program. Od 22. júla do 2. augusta si môžete tvorbu umelcov zo Slovenska, Čiech a Poľska pozrieť vo výstavných priestoroch Trenčianskeho samosprávneho kraja. Následne sa 5. augusta výstava presunie do Mestského veže v Trenčíne, kde bude prístupná verejnosti do 8. septembra.

Miesto konania: Veľká Javorina
Web: www.tnos.sk; http://velkajavorina.com/

Termín: 30. júl 2019

Názov: PUB kvíz
Miesto konania: Kreatívny priestor Ži:va, Bánovce nad Bebravou
Web: www.zivabn.sk

Termín: 31. júl 2019, 18:00

Názov: Mega turné Open Air 2019 Kandráčovci, Kollárovci
Miesto konania: Prírodný amfiteáter Trnovec Myjava
Web: www.kultura.myjava.sk

Termín: 1. – 20. august 2019

Názov: Perzeidy 2019
Miesto konania: Hvezdáreň v Partizánskom
Web: www.hvezdaren.sk

Termín: 2. – 21. august 2019

Názov: Fotoklub Bardejov – Fotografie
Miesto konania: Výstavné priestory Trenčianskeho samosprávneho kraja v Trenčíne
Web: www.tnos.sk

Termín: 2. august 2019, 20:00

Názov: Koncert pod holým nebom
Účinkujú: Genius Locci, The Youiverse
Miesto konania: Fontána pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 2. – 4. august 2019

Názov: 52. Gavlovičovo Pruské
Miesto konania: Obec, františkánsky kostol sv. Juraja, Pruské
Web: www.pospb.sk

Termín: 2., 9., 16., 23. august 2019

Názov: Na našej farme
Miesto konania: RKC v Prievidzi, Záhradnícka 19
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 3. august 2019

Názov: Oslavy 690. výročia prvej písomnej zmienky o obci Malé Hoste, stretnutie rodákov, VI. ročník heligonkárov
Miesto konania: Malé Hoste
Web: www.malehoste.sk

Termín: 3. august 2019, 14:00 h

Názov: Senior Fest
Miesto konania: Fontána pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 3. august 2019

Názov: Farmársky jarmok
Miesto konania: Mierové námestie Trenčín
Web: www.visit.trencin.sk

Termín: 3. august 2019

Názov: Prechádzky mestom so sprievodcom: Nápisy a tabule v Trenčíne – F. Palacký, J. Jiskra
Miesto konania: Kultúrno-informačné centrum Trenčín
Web: www.visit.trencin.sk

Termín: 3 – 4. august 2019

Názov: Assassiní na Beckove
Miesto konania: Hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 4. august 2019

Názov: Cigánski Diabli v Kursalone
Miesto konania: Kursalon Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 5. august – 8. september 2019

Názov: Výstava výberu diel z 12. ročníka Medzinárodného výtvarno-literárneho sympózia Ora et Ars – Skalka 2019
Miesto konania: Mestská veža, Trenčín
Web: www.visit.trencin.sk

Termín: 9. august 2019

Názov: Remeslá našich predkov
Miesto konania: Námestie slobody Stará Turá a Dom kultúry Javorina
Web: www.dkjavorina.sk

Termín: 9. – 10. august 2019

Názov: Nočná prehliadka hradu
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 10. august 2019

Názov: Happyband orchestra
Miesto konania: Kúpeľné námestie Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 10. august 2019

Názov: Dožinky
Miesto konania: Turá Lúka- Padelky
Web: www.kultura.myjava.sk

Termín: 10. august 2019

Názov: Ilešházióvské panské hody
Miesto konania: Dubnický kaštieľ
Web: www.kultura.dubnica.eu

Termín: 10. august 2019, 17:00

Názov: Strýko Baltazár Show
Miesto konania: Fontána pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 10. august 2019, 20:00

Názov: Talkshow Petra Marcina s hosťami
Miesto konania: Fontána pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 11. august 2019

Názov: Fats Jazz Band – Jazzové legendy
Miesto konania: Kursalon Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

17. august 2019 Držkovská držka

Chcete vedieť, ako chutí tá najlepšia držková polievka? Navštívte 17. augusta Horné Držkovce v okrese Bánovce nad Bebravou. Práve tam sa budú už po jedenásty raz konať neoficiálne majstrovstvá vo varení tejto špeciality pod názvom Držkovská držka. „V príprave tej najlepšej držkovej budú súperiť desiatky tímov z celého Slovenska. Pre návštevníkov všetkých vekových kategórií sme zároveň pripravili bohatý kultúrny a sprievodný program,“ informoval za organizátorov Stanislav Varený. Držkovská držka odštartuje o 12.00 h. V rámci hudobného programu vystúpia Soblahovskí heligonkári, Duo Jamaha, Drišľak či kapela Iné Kafé. Súčasťou celodenného podujatia bude tiež detská zóna, tombola, dobročinná dražba a tanečná zábava.

17. Držkovská držka 2019

Termín: 11. august 2019

Názov: Kultúrne leto: Majstri dychu
Miesto konania: Mestský park v Bánovciach nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 11. august 2019, 15:30

Názov: Praznovské folklórne slávnosti
Miesto konania: Amfiteáter v Praznove
Web: www.pxcentrumpb.sk

Termín: 15. august 2019

Názov: Pavel Hammel Trio
Miesto konania: Kursalon
Web: www.teplice.sk

Termín: 16. august 2019

Názov: Hradný biograf
Miesto konania: Hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 16. august 2019, 21:00

Názov: Cestovateľský večer s Michalom Chmeliarom
Miesto konania: Fontána pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 17. august 2019

Názov: Letné slávnosti rudnianskej a belianskej doliny
Miesto konania: Diviaky nad Nitricou
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 17. august 2019

Názov: Dychovky pod Vtáčnikom
Miesto konania: Bystričany
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 17. august 2019

Názov: VILLA BEN – stredoveký festival
Miesto konania: Mestský park, Bánovce nad Bebravou
Web: www.nicsatunedeje.sk

Termín: 17. - 18. august 2019

Názov: Tri kľúče pre Katarínu
Miesto konania: Hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 18. august 2019

Názov: 19. Tradičné lednické dožinkové slávnosti a oslavy 760. výročia prvej písomnej zmienky o obci Lednica
Miesto konania: Amfiteáter pod hradom, Lednica
Web: www.pospb.sk

Termín: 18. august 2019

Názov: Teplické mechy
Miesto konania: Amfiteáter ZŠ A. Bagara Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 18. august 2019, 15:00

Názov: Helenské hodové slávnosti
Miesto konania: Detské ihriská pod Kaplnkou sv. Heleny, sídlisko Rozkvet v Považskej Bystrici
Web: www.pxcentrumpb.sk

Termín: 19. – 22. august 2019, 21:30

Názov: Letný Bažant kinematograf
Miesto konania: Pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.pxcentrumpb.sk

Termín: 22. august 2019

Názov: Štvrtek? Jedine koncert na námestí – Žuzana Suchánková
Miesto konania: Café Merlo, Nám. slobody v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 22. august – 25. september 2019

Názov: Miroslav a Michal Malinovi (Uherské Hradištie)
Miesto konania: Výstavné priestory Trenčianskeho samosprávneho kraja
Web: www.tnos.sk

Termín: 23. august 2019, 20:00

Názov: Pocta Waldemarovi Matuškovi
Miesto konania: Fontána pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 24. august 2019, 10:00 – 22:00

Názov: Piknik na fontáne
Miesto konania: Fontána pri kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 24. – 25. august 2019

Názov: Duša dreva
Miesto konania: Hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 24. – 25. august 2019

Názov: 9. Jasenické nótenie a krajská súťaž a prehliadka speváckych zborov dospelých
Miesto konania: Kostol sv. Michala Archanjela, kultúrno-sportový areál, Jasenica

20. – 25. august 2019

26. Dubnický folklórny festival

Dubnický folklórny festival v rámci svojho 26. ročníka predstaví krásu ľudového umenia. Tento ročník

zdôj: fb Dubnický folklórny festival

ponúkne viaceré novinky – bohatší program, pestrejšie zloženie umelcov aj krajšie priestory. „Festival sme sústredili do historického jadra mesta a vytvorili sme tri scény. Scéna Jarmočniska bude určená pre remeselníkov a na večernú zábavu pri muzikách. Hlavnou festivalovou scénou bude nádvorie kaštieľa, kde sa budú konať všetky veľké večerné vystúpenia. Aby toho nebolo málo, pre tých, ktorí si v pokoji budú chcieť vypočuť ľudovú hudbu pri dobrom víne, sme pripravili malú vináreň v pivničných priestoroch kaštieľa,“ informoval vedúci dubnického oddelenia kultúry Richard Benech. Veľkým ťahákom zo Slovenska bude určite umelecký súbor SLUK, ktorý sa predstaví so svojim profilovým programom 70 rokov. Počas festivalu nebude chýbať sprievod mestom s vyvrcholením na javisku ABC, jarmoky, trhy a relaxačná festivalová zóna na ploche za Dubnickým kaštieľom.

Web: www.pospb.sk

Termín: 24. august 2019

Názov: Festival ľudových remesiel
Miesto konania: Kúpeľné námestie Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 25. august 2019

Názov: SLUK Krajinka – Hudobno
Miesto konania: Kursalon Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 25. august 2019

Názov: Kultúrne leto: Teatro Tatro a jeho šapitó
Miesto konania: Mestský park v Bánovciach nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 28. august 2019

Názov: Mestské oslavy výročia SNP
Miesto konania: Námestie L. Štúra v Bánovciach nad Bebravou
Web: www.banovce.sk

Termín: 28. august 2019

Názov: Co ukrýva depozitár – Balkánske pušky
Miesto konania: Trenčianske múzeum v Trenčíne
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 29. – 30. august 2019

Názov: Príbeh krvavej grófy/ História, ktorá nás spája
Miesto konania: Hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 30. august 2019, 19:00

Názov: Rozlúčka s prázdninami
Miesto konania: Pred mestským úradom, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk, www.pxcentrumpb.sk

Termín: 31. august 2019

Názov: Krajské oslavy 75. výročia SNP
Miesto konania: Jankov Vršok
Web: www.tnos.sk

Termín: 31. august 2019

Názov: Sviatok piva
Miesto konania: Námestie M. R. Štefánika Myjava
Web: www.kultura.myjava.sk

Termín: 31. august 2019

Názov: Deň obce
Miesto konania: Bzince pod Javorinou
Web: www.obecbzince.sk

VIAC POZVÁNOK NÁJDETE NA
WWW.TRENCINREGION.SK

Z POŠTY

„Byla jsem na dovolence v Tatrách i v Bojnicih a objevila váš časopis. Tak z tohoto hezkého prostředí zkusím štěstíčko. Přeji samé hezké dny!!!“

Iveta Malá, Hradec nad Moravicí – Žimrovice

Dobrý deň, rada si prečítam zaujímavosti z nášho regiónu. Ďakujem za dobré spracovanie obsahu, vždy tam nájdem niečo nové, čo ma zaujme. Nezabudnem vylúštiť aj krížovku. Vo vašej tvorivej práci prajem veľa úspechov, s pozdravom

Zlatica Maringová, Rybany

Opäť ďakujem za pútavé zvesti z nášho regiónu. Treba nám zopakovať výstup na Inovec, lebo bez rozhradne s vyhlídkou pred 35 rokmi nám chýbal

zážitok. Prajem veľa úspechov, inšpirácií a dobrého zdravia pri Vašej práci.

Mária Vavrová, Diviacka Nová Ves

Vážená redakcia! Posielam tip na návštevu Zemianskych Kostolian v okrese Prievidza a prípadné zviditeľnenie obce v trenčianskom regióne. Prvá zmienka o obci je z r. 1331. Obec je pozoruhodná množstvom kultúrnych pamiatok – kaštiele a kúrie zo 16. až 19. storočia v katolíckom Kostole sv. Jána Krstiteľa a evanjelickom kostole so zvonnicou. Kaštieľ je vynovený, opravený, so zaujímavými zbierkami, hodný návštevy.

Andrea Kopálová, Zemianske Kostolany

Ďakujeme za tip, určite Zemianske Kostolany navštívime.

Drobcovú polievku z Chudej Lehoty som ochutnala a neskôr varila pred 35 rokmi, keď som sa presťahovala od Levíc do Čerenian – tu pod názvom melence. Je to syté jedlo s chlebom, zasýti na niekoľko hodín. Je na jedálnom lístku aj dnes.

Judita Kováčová (79 r.), Zemianske Kostolany

Ďakujeme za príspevok a keď máte recept na tradičné jedlo z Trenčianskeho kraja, pošlite nám recept a uverejníme ho.

Otestujte si vedomosti o Pravnianskej doline

1. Z koľkých samostatných podujatí sa skladajú Zimné slávnosti Hornonitria?

- a) 5
- b) 7
- c) 15

2. Aký je starší názov obce Malinová?

- a) Cach
- b) Deutschproben
- c) Gajdel

3. Reportérom akého média bol Pavol Remiáš?

- a) SITA
- b) Pravda
- c) TASR

4. Slovičko „folklor“ má pôvod

- a) v ruskom jazyku
- b) v českom jazyku
- c) v anglickom jazyku

5. Vavrínek Benedikt z Nedožier je známy tým, že bol rektorom Karlovej univerzity. V ktorom storočí táto univerzita vznikla?

- a) v 11. storočí
- b) v 14. storočí
- c) v 16. storočí

Správne odpovede:
B, A, C, C, B

KEČUP TETY OLINKY

2 kg „rajčakov“

3 ks papriky

¼ kg cibule

¼ kg jablčok

1,25 dcl octu

Všetko spolu

dve hodiny

povaríme, potom

rozmixujeme a

prepasírujeme.

Pridáme:

15 dkg cukru,

1 malú lyžičku

škoricu,

veľkú lyžicu soli,

malú lyžičku

červenej papriky (môže byť aj štipľavá).

Ak máte radi pikantné, môžete pridať aj čili papričku. Toto všetko opäť spolu zvaríme a dáme do pohárov. Budete mať vynikajúci kečup.

Starosta Horného Slnia pripravuje kečup každý rok zo 16 kíl rajčakov, 2 kíl jablák a 2 kíl cibule... (všetky dávky krát osem). Z tejto dávky mu vyjde 30 pohárov kečupu. Ideálny ku ktorejkoľvek prílohe – k ryži, zemiakom aj cestovinám. „Kečup tety Olinky“ je vychýrený široko-daleko a pochutnávajú si na ňom aj v Bratislave či v Prahe.

Trumpa trénoval Klátovčan

Kus nášho regiónu sa symbolicky dostal aj do Bieleho domu vo Washingtone. Americký prezident Donald Trump totiž počas návštevy slovenského premiéra dostal originálny darček. Peter Pellegrini mu daroval bejzbalovú pátku s menom Trumpovho prvého trénera. A čo to má spoločné s našim

krajom? Práve tréner Ted Dobias je rodák z obce Klátova Nová Ves (okres Partizánske), čo je vyryté aj na darovanej páлке. Slovákov a aj našich rodákov je veru vo svete veľa. A každá zmienka o nich nás doma zahreje pri srdci. (vk)

zdvoj: Úrad vlády SR

Trenčín región, dvojmesačník, júl – august 2019, číslo: 4, ročník IV., vyšlo: 29.6.2019. Vydáva: Trenčín región, Krajská organizácia cestovného ruchu (KOCR), adresa: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01

Trenčín, IČO: 42377897, poštová adresa: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín. Redakčná rada: Eva Frývaldská, Lenka Kukučková, Veronika Matyášová. Redakcia: Radovan Stoklasa – šéfredaktor a kolektív autorov. Foto: Radovan Stoklasa, archív redakcie – ak nie je uvedené inak. Kontakty – email: redakcia@trenclinregion.sk, web: www.trenclinregion.sk. Náklad: 111 300 ks, distribúcia v Trenčianskom samosprávnom kraji: obce do 3000 obyvateľov – do schránok, obce a mestá nad 3000 obyvateľov: OcÚ, MsÚ, elektronická podoba: www.trenclinregion.sk.

Zaregistrované na MK SR, EV 5360/16, ISSN 2453-7942. Autorské práva vyhradené – použitie len so súhlasom vydavateľa. Redakčná uzávierka čísla IV/IV: 20. júna 2019, najbližšie číslo vyjde 2. septembra 2019.

Krížovka

Autor krížovky: Juraj Mitošinka	odsúdenie (kniž.)	2. časť tajničky	andrady (miner.)	podieval (zastar.)	nezaznačujem pismom	skratka Univerzity Komen-ského	prúdenie vody	spodný stupeň strednej jury	Pomôcky: knajp, santalén, Aón, ness, kanel	spev (bás.)	malý koňak	ruská rybacia polievka	tam	1. časť tajničky	kokce
ovisnutá									čin						
úplne upiekol									bláznivo (hovor.) robit stehy						
klepaním stras						vrecko (hovor.) metán, po česky							Juliánsky kalendár zemiaky u lnkov		
lovom ziskam							lúka (kniž.) pozerám (hovor.)					remíza v šachu sklárska ozdoba			
jemná tkanina, damask								ločkajúca, člapotavá Jaško (dom.)							
skratka obrnenej divízie			spájkuj (hovor.) vída						hlučne kráčajú (expr.) prehnem						vystavujú účinku pary
pohyb kyvadla				hazardná kartová hra pes (det.)						obuvnícky nôž tlačením poškod'					
Pomôcky: lídar, ragáda, dublet, asaul, álen	vódzka, remienok	čítoslovce hnevu 3. časť tajničky			5. časť tajničky háveď (pejor.)								Ester (dom.) otrasenie		
prejavil, preukázal						silica z máty malý cib								značka erbia dvojitá šošovka	
obyvateľ Oravy							značka piva zn. pre milibarn						rímske číslo 506 popruh (hovor.)		
odôvodňujem								Marta (dom.) kozácky kapitán							
Izabela (dom.)				star. švéd. skupina učiteľ (zastar.)					čmára ibis (zastar.)						týkajúca sa osla
skratka dopravnej nehody			získavajú vedomosti nachýlil							premet vo vzduchu audítorská správa					
lynčovanie					6. časť tajničky jemnozrná hornina							sušienka odborná pracovňa			
ochabnutie (bás.)						obuvnícka useň redukčné činidlo						jemná tkanina trhlínka kože			
Pomôcky: aplom, adinola, acetol, nubuk	Štefan (dom.)	robi dohady 4. časť tajničky					laserový lokátor starý Grék							existuješ jemne vlnil	
voňavé korenie								šibák, korbáč typ mysu							
jemná tkanina, tyl (zastar.)				vzácný plynný prvok darček					mačkovitá šelma zn. mililambertu						ilúzia, vidina
označenie lietadiel Etiópie			veľmi zbijem skratka leukocyty							nákres priemetu značka india					
telefonovalo							usilovne pátrate								
kombi- néza							organická zlúčenina, terpén								

Turistický bedeker piatim výhercom

Celkovo 158 čitateľov správne vylúštilo krížovku v minulom vydaní dvojmesačníka Trenčín región. Vyžrebovali sme 5 výhercov, ktorým posielame Turistický bedeker Trenčianskeho kraja. Na krásnu cenu sa môžu tešiť: Jozef Palák, Krásno, Marta Hollá, Dubnica, Rudolf Struhár, Skačany, Iveta Malá, Hradec nad Moravicí – Žimrovice, Zlatica Maringová, Rybany.

Správne znenie tajničky bolo: Kto sa v máji potí na poli a modlí v komore, hladom neumrie.

Všetkým výhercom gratulujeme.

Aj teraz sme si pre vás pripravili novú celostranovú krížovku, v ktorej sa ukrýva veta o Trenčianskom kraji. Jej znenie nám posielajte najneskôr do 20. augusta 2019 na redakčný e-mail: redakcia@trenclinregion.sk, alebo poštou na adresu: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín. Výhercovia sa môžu opätovne tešiť na zaujímavé ceny. Držíme palce.

zdroj: speleostrazov.sk/ivan Pohanka

V koži Kolumbusa

Príbeh jaskyniara, ktorý v podzemí hľadá pokoj

Je po ňom pomenovaná jaskyňa. Objavuje nepoznané, hľadá miesta, ktoré doteraz ľudské oko nevidelo. Bohuslav Kortman je jaskyniar, ochranár, človek, ktorý svojou činnosťou propaguje prírodné krásy okolia Považskej Bystrice.

V slovenských končinách pri slove jaskyňa napadne diera uprostred lesa. Ako ste sa vy prebádali k týmto „dieram“?

- Od malička som mal vzťah k prírode. A keď som v 70. rokoch pracoval vo vydavateľstve Osveta v Martine, zaujali ma knihy o jaskyniach, špeciálne o krase v okolí Považskej Bystrice a Mojtiňa. Spojil som sa teda s jaskyniarimi v Dubnici nad Váhom. Asi dva roky som bol čakateľom, oľúkali si ma a niekedy od roku 1980 som riadnym členom Slovenskej speleologickej spoločnosti. Kým dovtedy som o jaskyniach len čítal, neskôr som začal na knihách a časopisoch aj sám pracovať.

Z práce sa stal koníček a naopak?

- Presne, je to poprepájané.

Aké sú jaskyniarske začiatky?

- Začína sa najmä sprístupnenými jaskyňami. Do tých neprístupných idú skôr adrenalínoví dobrodruhovia. Keďže vstup do nich je zakázaný, odporúčame skôr oslovit'

speleologickú spoločnosť. Teraz je jednoduché nájsť si niektorú vo svojom okolí na internete.

Niektó by si povedal, že nezmyselne riskujete a vstupujete do nebezpečenstva, keďže nerobíte klasické výlety do sprístupnených jaskýň.

- My to nepovažujeme za nezmyselné. Ani to nerobíme len preto, aby sme niečo zažili. Samozrejme, dokazujeme sebe aj ostatným, že sme chlapi na svojom mieste. Ale táhá nás najmä spoznávanie. Niečoho nového, neznámeho. Na rozdiel od väčšiny ľudí totiž máme jedinečnú príležitosť byť na miestach, kde ešte

nikto nebol. Je to akýsi „kolumbovský pocit“ objavovania Ameriky. Alebo ako sme kedysi nazvali jednu publikáciu – Spoznávanie Everestov. **Rozvíja to aj vás ako človeka?**

- Je to akási skúška osobnosti. Navzájom si musíme pomáhať, zdolať priepasti, plazivky. Precvičujeme si potrebu byť s niekým, najmä v prípade nebezpečenstva sa na niekoho spoľahnúť. Ale najmä je tu túžba získať nové poznatky.

Ide teda o výskum?

- To je asi prvoradá. Zameriavame jaskyne, meriame teplotu, klímu, venujeme sa archeológii, paleontológii, geológii, hydrológii... A nemô-

žeme zabudnúť na kultúru. Jaskyne sú kultúrnym fenoménom. Sú spojené s osídlením človeka. Jaskyniarstvo je tak rozmanitá činnosť, ktorá uspokojuje ľudí, ktorí sa jej upísali.

Klaustrofobické podmienky jaskyniarstva asi nie sú pre každého. Alebo áno?

- Nie všetci to môžu robiť. Sú tam aj prekážky – fyzické alebo psychické.

Ak do jaskyne nejdete „pracovne“, čo pre vás jaskyňa znamená?

- Niektó tam hľadá pokoj. A to aj ja. Keď už mám toho na povrchu dosť, idem dole a tam si vyvetrám hlavu. Zažívam len praobyčajný živočíšny strach. Nie strach, že nedodržím termíny. Ale strach, ktorý dovoľuje človeku uvedomiť si, že tie problémy na povrchu nie sú také ťažké a neprekonateľné.

Vyplyva to z toho, že ste tam sám so sebou a musíte premýšľať nad každým krokom?

- Musím sa sústrediť na to, čo robím. Myšlienky mi neuchádzajú kade-tade. Zároveň je tu istota, že sa vrátim na povrch a tam potom môžem plnšie žiť. Zážitky a chvíle v podzemí mi dávajú veľa aj v tomto smere.

Môže sa z bežného turistu stať jaskyniar? Alebo z horolezca?

- Z horolezca sa môže stať jaskyniar pomerne jednoducho. Najmä s vekom, ak sú skaly už pre niekoho nezdolateľné, v jaskyni si nájde svoje podmienky. Medzi jaskyniarimi nájdete rôzne profesie – železničiar, novinári, veterinári, poľnohospodári...

Jedna jaskyňa je podľa vás pomenovaná. Nedávno ste objavili ďalšie dve. Splnil sa vám jaskyniarsky sen?

- Mne sa stále niečo sníva. Aj keď som už toho objavil relatívne dosť, stále mám nutkanie objavovať niečo nové. Kedysi nás v Strážove našli takú veľkú jaskyňu ako Četníkova svadba. Ukazuje sa, že v Strážovských vrchoch bude takých viac. Dôkazom sú aj posledné dve jaskyne, ktoré sme nedávno objavili, a teraz ich spoznáваме a prehlbujeme. Sú to jaskyne Kamenný dážď a Beňova medvedia jaskyňa. Tieto zrejme prepíšu tabuľky najhlbších jaskýň Strážovských vrchov. A možno aj v širšom meradle v rámci Slovenska.

Radovan Stoklasa

BOHUSLAV KORTMAN

Narodil sa v roku 1950 v Martine, celý život však pôsobí v Považskej Bystrici. Vyštudoval Pedagogickú fakultu v Trnave a neskôr editorstvo na Filozofickej fakulte v Bratislave. Pracoval v knižnom vydavateľstve v Martine, kde sa venoval editorstvu, bol jazykovým redaktorom aj šéfredaktorom. Od roku 1999 je predsedom Jaskyniarskeho klubu Strážovské vrchy. Viac ako desať rokov je predsedom Slovenskej speleologickej spoločnosti. KOČR Trenčín región mu udelil titul osobnosť cestovného ruchu za rok 2018 vo verejnoprospešnom sektore. Ocenenie si prevzal na Medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu ITF Slovakiaitour v Bratislave. Je ženatý, má dvoch synov a päť vnukov.

